

LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Nr 162 februari 2021

UTGIVEN SEDAN 1981

www.slmk.org

KÄRNVAPEN ÄR ÄNTLIGEN FÖRBUDNA!

*Vi gjorde det - den 22 januari trädde
kärnvapenförbudet i kraft*

SÅ KAN KÄRNVAPENKONVENTIONEN FÖRÄNDRA
SPELPLANEN FÖR NEDRUSTNING

KÄRNVAPENKONVENTIONEN -
FÖRBUD, SKYLDIGHETER OCH PÅVERKAN

SLMK VERKSAMHETSBERÄTTELSE
2019-2020

SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN

Nu skriver vi historia - igen!

22 januari 2021 kommer att gå till historieböckerna som den dag då kärnvapen förbjöds. Och vi i Svenska Läkare mot Kärnvapen har all anledning att känna stolthet och fira denna framgång! Föreningens snart 40-åriga idoga arbete har lagt grunden till att 122 stater gick samman och röstade fram FN:s konvention om förbud mot kärnvapen sommaren 2017. 2007 lanserade IPPNW (International Physicians for the Prevention of Nuclear War) den globala gräsrotskampanjen ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons), vilken sedermera kom att leda arbetet med att förbjuda kärnvapen – även om inte kärnvapenstaterna sitter vid förhandlingsbordet. När ICAN 2017 tilldelades Nobels fredspris för detta arbete, och för arbetet med att lyfta de humanitära effekterna av kärnvapen, fanns vi med i Oslo och tog emot priset.

När vi arrangerade en stor internationell konferens i Stockholm 2009 var syftet att kraftsamla civilsamhället inför översynskonferensen av icke-spridningsavtalet våren 2010. Runt 300 deltagare från ca 30 länder samlades på ABF-huset på Sveavägen för att under en helg blöta och stöta olika strategier, lära oss mer om avtal och nedrustning och höra intressanta och engagerade talare. Före detta utrikesministrar närvarade. Det som sades på scenen var nog dock inte det viktigaste under dessa dagar, utan det som faktiskt hände var att flera individer ur olika civilsamhällesorganisationer satt ner och pratade på riktigt. ICAN hade relativt nyligen startat, på initiativ av den internationella läkarrörelsen mot kärnvapen. Men denna grupp som satte sig ner i Stockholm bestämde sig för att göra ICAN till något större. Snart var ICAN en global kampanj med en ny strategi – att förbjuda kärnvapen även utan kärnvapenstaterna.

När Honduras som 50:e stat ratificerade FN:s konvention om förbud mot kärnvapen 24 oktober 2020 blev det klart att 22 januari 2021 skulle gå till historien

som dagen då kärnvapnen förbjöds under internationell lag, på samma sätt som landminor, klustervapen, kemiska och biologiska vapen är förbjudna. Med ett avtal som trätt i kraft har vi ett kraftfullt verktyg för vårt fortsatta arbete med att delegitimisera kärnvapen, sprida konventionen världen över och sätta kärnvapensta-

” Sverige står ännu i historiens skamvrå som ett land som tillåter kärnvapenstaterna att hota resten om världen med förintelse.

terna i skamvrån. Allteftersom detta förbud sprids över världen blir det allt svårare för kärnvapenstaterna att behålla sin kärnvapenavskräckning, att finna finansierare till utveckling- och moderniseringsprogram och det kommer att tvinga dem till nedrustning.

Sverige står ännu i historiens skamvrå som ett land som tillåter kärnvapenstaterna att hota resten om världen med förintelse. Sverige har ännu inte vågat stå upp för våra traditionella ideal om jämlikhet och nedrustning, fred och diplomati utan prioriterar militära samarbeten. När nu Sverige har lovat att vara observatör till FN:s konvention om förbud mot kärnvapen kommer vi i Svenska Läkare mot Kärnvapen inte släppa blicken en sekund för vad Sveriges prioriteringar och engagemang är. Det tillsammans med att verka för en lyckad översyn av icke-spridningsavtalet kommande höst blir våra prioriteringar för 2021. ❖

Josefin Lind

Generalsekreterare, Svenska Läkare mot Kärnvapen
josefin.lind@slmk.org

Dags att betala medlemsavgiften!

Fortsätt bidra till en kärnvapenfri värld genom att betala din medlemsavgift för 2021!

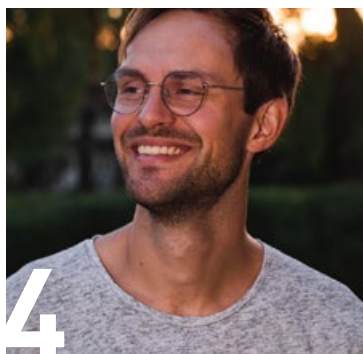
LÄKARE - 290 KR/ÅR
STUDENT - 100 KR/ÅR
ASSOCIERAD MEDLEM - 200 KR/ÅR
MÅNADSGIVARE - VALFRI SUMMA
BG: 901-0901
SWISH: 123 901 09 01

Märk betalningen med ditt namn och medlemsnummer. Skänk gärna en extra gåva till verksamheten. Tack för ditt stöd!

SWISH QR-KOD
för medlemsavgift eller gåva

INNEHÅLL

- 4 SÅ KAN KÄRNVAPENKONVENTIONEN FÖRÄNDRA SPELPLANEN FÖR NEDRUSTNING
- 6 KÄRNVAPENKONVENTIONEN – FÖRBUD, SKYLDIGHETER OCH PÅVERKAN
- 9 UPPSALA UNIVERSITET FÅR KUNSKAPS-CENTRUM OM NEDRUSTNING AV KÄRNVAPEN

- 7 ÄR VERKLIGEN KÄRNVAPNEN FÖRBJUDNA?
- 8 NY AVHANDLING OM KÄRNVAPEN, GENUS OCH NEDRUSTNING
- 10 VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019-2020
- 21 DANSKE LÆGER MOD KERNEVÅBEN FORMANDSBERETNING 2020
- 22 DETTA HAR HÄNT / PÅ GÅNG / TIPS
- 24 INTERNATIONELL UTBLICK
- 25 HOTEN MOT MÄNSKLIGHETEN - "VI HAR SLUTAT TÄNKA PÅ KÄRNVAPNEN"

Läkare mot Kärnvapen nr 162
februari 2021
ISSN: 1400-2256 Upplaga: ca 3500 ex

Läkare mot Kärnvapen är en kvartalstidskrift som ges ut av föreningen **Svenska Läkare mot Kärnvapen (SLMK)**

SLMK är en av tio organisationer som ingår i ICAN:s internationella styrgrupp.

Ansvarig utgivare: Josefin Lind
c/o Svenska Läkare mot Kärnvapen
Norrtullsgatan 45, 113 45 Stockholm
Tel 073-803 05 07
E-post. josefin.lind@slmk.org

Red för detta nr: Michaela de Verdier,
Jan Larsson, Ulf König, Josefin Lind och
Gabriel Holmbom.

Tryckeri: Exakta Creative
i Hässleholm 0451-38 49 50

Layout: Gabriel Holmbom,
egdesign.gabriel@gmail.com

Prenumerationsärenden handläggs
av kansliet i Stockholm, adr se sid 18.

Tryckt på miljögodkänt papper.

Bankgiro 901-0901.

Swish 1239010901.

UTGIVNINGSPLAN

Nr	Manusstopp	Distribution
163	1 april	Maj

Manus till nästa nr skickas till:
redaktion@slmk.org

**SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN**

Så kan kärnvapenkonventionen förändra **SPELPLANEN FÖR NEDRUSTNING**

Av Kjøl Egeland, postdoktor i internationella relationer vid Sciences Po och forskare vid Folkerettsinstitutet.

Fördraget om förbud mot kärnvapen (TPNW) har just trätt i kraft och placerar nu kärnvapen i samma lagliga kategori som andra massförstörelsevapen. Vad betyder detta för icke-spridning och nedrustning av kärnvapen?

Medan de mer långsiktiga effekterna av TPNW återstår att se, har avtalet potential att leda till progressiv förändring på flera sätt. Först, och kanske det mest uppenbara, är de positiva förpliktelserna i TPNW; skyldigheten att stödja kärnvapnens offer och att återställa skadad miljö. Det medför konkret hjälp och förändring för de samhällen där kärnvapnens konsekvenser ännu finns kvar. Därtill har artikel 4 om verifikation av kärnvapenedrustning redan lett till kreativt tankearbete inom den tekniska expertgruppen (se Patton, Philippe och Mian, 2019).

För det andra kan TPNW och normerna som avtalet fastställer utgöra en grundbult för en alternativ kärnvapenpolitik - ett nytt kärnvapnens "sunda förnuft". Dessa normer kan över tid leda till att de finansiella och ideologiska strukturerna där kärnvapen är centrala element avvecklas. Kärnvapenpolitiska experter tar ofta för givet att politisk förändring oundvikligen måste ske genom övertalning - att de ledare som för närvarande är emot

måste övertygas genom diplomatiska diskussioner på elitnivå. Men detta sker väldigt sällan i verkligheten. Som fysikern Max Planck uttryckte det angående vetenskapliga paradigmskiftet, "segrar en ny vetenskaplig sanning inte genom att den övertygar sina motståndare och får dem att se ljuset, utan snarare för att dess motståndare så småningom dör, och en ny generation växer upp som är bekant med den" (Planck 1950, 33-34).

”Medan de mer långsiktiga effekterna av TPNW återstår att se, har avtalet potential att leda till progressiv förändring på flera sätt.

När det gäller kärnvapendiplomati är det en försvårande omständighet att de viktigaste samtalsparterna - diplomater - inte är oberoende individer utan företrädare för stater, som utgör komplexa organisationer och intressen. Enligt denna teori är det osannolikt att TPNW kommer att åstadkomma förändring genom att ändra nuvarande ledares uppfattningar. Istället kan konventionen bidra till att så småningom forma en vidare diskussion och, i förlängningen, en annan världsbild för framtida väljare och ledare.

▲ Kjøl Egeland är postdoktor i säkerhetsstudier vid Sciences Po, med fokus på strategiska narrativ och den globala kärnvapenordningen. Han är också ansluten till det norska forskningsinstitutet Folkerettsinstitutet. Hans doktorsavhandling 2018 undersökte utvecklingen av det institutionella ramverket för multilateral kärnvapenedrustning från 1968 till 2017.

För det tredje kan TPNW vara ett konkret inspel i dagens debatt om kärnvapen. Ett intressant exempel är Barack Obamas biträdande nationella säkerhetsrådgivare, Ben Rhodes, som efter att ha lämnat Vita huset prisade ICAN. Rhodes antydde att yttre påtryckningar spelar en avgörande roll för de interna diskussionerna i regeringar, och hävdade att det är viktigt att fortsätta sätta blåslampa på kärnvapenstaternas ledare. När allt kommer omkring är stater inte enhetliga aktörer med en enda åsikt, utan snarare en arena där politisk strid och diskussion förs. I dessa dragkamper använder motsatta sidor naturligtvis de retoriska resurser som är tillgängliga för dem, inklusive yttre påtryckningar och argument. Och

Med varje signatur och ratificering som kommer, förskjuts balansen till förmån för efterlevnad, vilket ökar trycket på de som står utanför.

trycket från nedrustningsvärlden är inte i närheten av att vara tillräckligt starkt, menade Rhodes. Tvärtom blir rösterna för nedrustning konsekvent överröstade av försvarsindustrin och militären. Utifrån den kontexten hävdade Rhodes att det är avgörande att öka trycket för nedrustning genom "visionära organisationer som ICAN". Medan Rhodes inte erkände det under tiden han var i Obamas tjänst, kan stödet för TPNW från USA:s allierade och partners hjälpa progressiva inom den amerikanska regeringen att argumentera för en mer återhållsam kärnvapenpolitisk hållning. Detta genom att åstadkomma en förskjutning av vilka idéer som är politiskt acceptabla och bredda räckvidden för politiskt handlingsutrymme i Washington. För närvarande motiverar USA sitt stora kärnvapeninnehav och first-use-policy med att USA:s allierade och partners inte vill ha det på något annat sätt (Egeland 2020b). Det var just detta argument som så småningom underminerade Rhodes försök att få till en no-first-use-policy i Obama-administrationen.

På kort sikt kommer TPNW sannolikt att fortsätta att öka i stöd hos icke-kärnvapenstater. Med varje signatur och ratificering som kommer, förskjuts balansen till förmån för efterlevnad, vilket ökar trycket på de som står utanför. Detta kommer utan tvekan också att påverka Sverige. Med tiden kommer det att bli alltmer obekvämt för svenska beslutsfattare att vara emot TPNW och därmed skydda kärnvapenstaterna

▲ Nyheten om kärnvapenförbudets ikraftträdande projicerades på FN:s högkvarter i New York. Foto: Seth Shelden

från det som FN:s generalsekreterare har kallat "ett användbart verktyg för effektiva och gynnsamma insatser för nedrustning" (Guterres 2018).

Den uppmärksamma har redan noterat förändringar i hur de som tidigare kritiserat avtalet talar om det idag. "I ett subtilt diplomatiskt drag har Kanadas regering upphört med sitt motstånd och "erkänner" nu grunden till konventionen om förbud mot kärnvapen", konstaterar den tidigare kanadensiska ambassadören Doug Roche (2020). Belgien, en annan förut så uttalad motståndare till TPNW, styrs nu av en politisk plattform som uppmannar Belgien att "utforska hur man kan stärka det multilaterala ramverket för icke-spridning och hur FN-konventionen om förbud mot kärnvapen kan ge ny energi till multilateral kärnvapennedrustning" (ICAN 2020).

Som föreslagits av FN:s generalsekreterare bör TPNW först och främst förstås som ett verktyg. För att vara effektivt måste det användas. För avtalets sympatisörer är ikraftträdandet början, inte slutet. ❖

Översättning:

Michaela de Verdier och Josefin Lind

Källor:

Guterres, A. 2018. Quoted in "U.N. chief calls for concrete steps toward nuke disarmament." Kyodo News, 9 August. <https://english.kyodonews.net/news/2018/08/39db093d43e9-un-chief-calls-for-concrete-steps-toward-nuke-disarmament.html>.

ICAN. 2020. "Belgian government shifts stance on TPNW." 30 September. https://www.icanw.org/belgium_tpnw_shift.

Patton, T., S. Philippe, and Z. Mian. "Fit for Purpose." *Journal for Peace and Nuclear Disarmament* 2 (2):387–409. doi.org/10.1080/25751654.2019.1666699.

Planck, M. 1950. *Scientific Autobiography and Other Papers*. London: Williams & Norgate.

Rhodes, B. 2019. "Ben Rhodes on No First Use and Ploughshares Fund." *Chain Reaction: A New Movement*, 10 June, San Francisco. <https://ploughshares.org/issues-analysis/article/ben-rhodes-no-first-use-and-ploughshares-fund>.

Roche, D. 2020. "In subtle diplomatic move, the Government of Canada has ceased its opposition to nuclear weapons prohibition treaty." *The Hill Times*, 30 October 2020.

KÄRNVAPENKONVENTIONEN

Förbud, skyldigheter och påverkan

Kärnvapenkonventionen (TPNW) har nu trätt i kraft vilket innebär att de 52 länder som hittills ratificerat den, så kallade statsparter, är bundna av den och måste implementera och följa den. Länder som undertecknat men inte ratificerat konventionen är inte skyldiga att implementera den på samma sätt som statsparter är, men får inte bryta mot avtalet. Därtill är konventionen en viktig milstolpe för att stärka normen mot kärnvapen och påverka länder som inte ännu är anslutna.

Kärnvapenkonventionen innehåller både skyldigheter och förbud

FÖRBUD

► **Artikel 1** förbjuder statsparter att utveckla, testa, producera, tillverka, sprida, inneha, lagra, använda eller hota om att använda kärnvapen, eller att låta kärnvapen vara stationerade på deras territorium. De är också förbjudna att hjälpa eller uppmuntra andra länder att delta i någon av dessa aktiviteter.

BLAND SKYLDIGHETERNA FINNS:

► Deklarationer (artikel 2):

Inom 30 dagar efter att konventionen trätt i kraft måste alla statsparter redovisa sin kärnvapenstatus, det vill säga om staten har kärnvapen, stationerar ett annat lands kärnvapen på sitt territorium, eller har eliminerat sina kärnvapen.

► Säkerhetsgarantier

(artikel 3): Alla statsparter måste som minimum behålla sina gällande säkerhetsgarantier som de har med IAEA (Internationella atomenergiorganet).

► Eliminering och verifiering

(artikel 4): Kärnvapenstater som ansluter sig till konventionen måste avskaffa sina kärnvapen på något av de sätt som konventionen beskriver. Antingen kan de först förstöra sina kärnvapen och därefter gå med, eller så kan de gå med och efter det göra sig av med sina kärnvapen. Stater som stationerar andra länders kärnvapen på sitt territorium måste se till att de avlägsnas.

► Nationell implementering

(artikel 5): Alla statsparter måste säkerställa att skyldigheterna i konventionen genomförs och att kränkningar mot den förhindras.

► Stöd till offer och miljöåtgärder

(artikel 6): Statsparterna måste ge stöd till offer för testning eller användande av kärnvapen, och sanera områden som förorenats av kärnvapen.

MÖTEN

Inom ett år efter det att kärnvapenkonventionen träder i kraft ska ett första statspartsmöte hållas. Då möts de anslutna länderna för att fatta beslut om hur konventionen ska implementeras, till exempel hur lång tid kärnvapenstater som ansluter sig har för att förstöra sina kärnvapen. Länder som står utanför konventionen kan medverka som observatörer. Därefter möts statsparter och observatörer vart sjätte år för en konferens där konventionens efterlevnad och framsteg granskas.

► Internationellt samarbete och bistånd (artikel 7):

Konventionens statsparter måste samarbeta med varandra för att implementera den, och de länder som har möjlighet liksom stater som använt och testat kärnvapen är skyldiga att hjälpa statsparter som drabbats av kärnvapen.

► Universalisering (artikel 12):

Alla statsparter ska uppmana stater som inte är anslutna till konventionen att gå med.

Hur kan kärnvapenkonventionen påverka länder som inte är anslutna?

De tidigare förbudsavtalen mot kemiska och biologiska vapen samt landminor och klustervapen visar att även länder som inte är anslutna till förbudsavtal påverkas av dem. Det kan antas gälla även för kärnvapenkonventionen, som kommer att påverka genom att den stärker normen mot kärnvapen. Även om länder utanför avtalet inte är skyldiga att följa det kan ikraftträdandet indirekt få länderna att agera i enlighet med förbudet och sätta press på att de ska ansluta sig.

Bland annat kan ikraftträdandet påverka:

► **Produktion:** Företag som tillverkar kärnvapen kan väntas sluta med det. Sedan förbuden mot landminor och klustervapen trädde i kraft har produktionen av de vapnen nästan upphört.

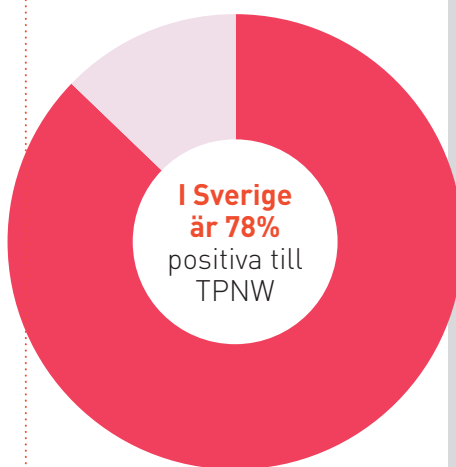
► **Avyttring:** Banker, pensionsfonder och andra finansiella institut kommer troligen att fortsätta att sluta investera i företag som tillverkar kärnvapen, något som började ske redan innan kärnvapenförbudet trädde i kraft.

► **Policies mot användning och överföring:** Förbuden mot landminor och klustervapen ledde till att användandet och spridandet av de vapnen minskade eller upphörde helt efter att förbuden trädde i kraft. Det är troligt att kärnvapenkonventionen kommer att ha samma effekt.

► **Främja debatt:** Att kärnvapenkonventionen träder i kraft kan främja ytterligare debatt om förbudet inom parlament och media.

► **Institutionalisering:** Att skapa nya verktyg för att främja konventionens mål, såsom en konferens som främjar dess universalisering, kan öka inflytandet på stater som inte är anslutna.

► **Påverka allianser:** Konventionen kan förändra militära samarbeten och allianser mellan statsparter och icke-statsparter. Till exempel så kan Nato-medlemmar ansluta sig till avtalet men måste då avstå från att kärnvapen används för deras räkning.

▲ Allmänhetens stöd för förbudet är stort i många länder som ännu inte är anslutna. Bland annat är 79% av australiensarna, 78% av svenskarna, 78% av norrmännen, 75% av japanerna och 84% av finländarna för kärnvapenkonventionen.

Är kärnvapen verkligen förbjudna? Av Josefin Lind

Internationell rätt består i huvudsak av två delar; folkrätten och den internationella privaträtten. Folkrätten är det rättssystem som reglerar förhållandet mellan stater. Folkrätten kallas ibland för offentlig internationell rätt för att tydliggöra att det handlar om regler mellan stater, internationella organisationer och andra internationella organ.

Stater i det internationella systemet är rättssuveräna, det vill säga att de har rätt att själva besluta om vilka regler som ska gälla för dem och deras medborgare inom statens gränser. Därför gäller enligt folkrätten avtal (traktat) generellt bara de stater som ingått i avtal, till skillnad mot nationella lagar som gäller alla invånare oavsett om de har formellt accepterat lagen eller inte.

Detta innebär att FN:s konvention om förbud mot kärnvapen formellt bara gäller de stater som har ratificerat avtalet, i skrivande stund 52 stycken. Men, förutom att lagar och avtal skapar normer, och normer ändrar beteenden över tid så argumenterar jag för att vi visst kan säga att kärnvapen förbjudna! Precis som vi säger att kemiska och biologiska vapen är förbjudna. Och klustervapen och landminor. Internationell rätt gäller alltid bara de stater som går med och det är inget specifikt för just detta avtal, vilket motståndare mot konventionen ofta vill låta påskina.

NY AVHANDLING:

**GENDERING NUCLEAR
DISARMAMENT** *Identity and Disarm-
ament in Sweden during the Cold War*

OM KÄRNVAPEN, GENUS OCH NEDRUSTNING

Av Emma Rosengren,
Fil. Dr. i internationella relationer

▲ För närvarande arbetar Emma Rosengren med en populärvetenskaplig bok baserad på hennes avhandling, som ges ut i höst på uppdrag av Svenska Läkare mot Kärnvapen.

Hösten 2020 dispute-
rade jag i Internatio-
nella Relationer vid
Stockholms universitet. Det
är en märklig tid att disputera
i, och jag vill tacka alla er i
SLMK som var med, antingen
digitalt eller på universitetet.
Tack också för all uppvakt-
ning efter disputationen!

I min avhandling undersöker jag
svensk nedrustningspolitisk historia
om kärnvapen ur ett feministiskt per-
spektiv. Jag fokuserar på två tidspe-
rioder. Den första är när den svenska
nedrustningspolitiken först tog form
jämfört den svenska kärnvapendebatten
på 1950- och 1960-talet. Den andra
perioden utspelar sig på 1980-talet.
Närmare bestämt undersöker jag den
så kallade ubåtskrisen, när en sovjetisk
kärnvapenbestyckad ubåt tog sig in i
militärt skyddsområde i Karlskrona
skärgård, och de nedrustningspolitiska
debatter om en kärnvapenfri zon i
Norden som tog form därefter.

Sammanfattningsvis visar min avhand-
ling hur den svenska nedrustningspo-
litiken hängde samman med kon-
struktionen av en maskulin identitet
kopplad till teknologisk kompetens,

vetenskap och ansvar. I den svenska
regeringens tidiga nedrustningspoli-
tiska engagemang gavs det svenska
kärnvapenprogrammet en central roll.
Genom hänvisningar till Sverige som
en potentiell kärnvapenstat skapades
bilden av ett högteknologiskt och ut-
vecklat nationellt jag. Skillnad gjordes
mellan Sverige och andra icke-allie-
rade stater, som utmålades som naiva
och underutvecklade.

Associationer mel-
lan Sverige, teknologi
och vetenskap bidrog
till att konstruera ett
modernistiskt och
maskulint nationellt
jag, åtskilt från mindre
teknologiskt utveck-
lade och feminiserade
andra. Under 1980-talet
gjordes framförallt skillnad mellan ett
moraliskt överlägset – och kärnvapen-
fritt – nationellt maskulint jag och de
kärnvapenbestyckade hotfulla andra.
Dessa andra associerades med en ag-
gressiv maskulinitet, vilket betyder att
skillnad gjordes mellan maskuliniteter.
Skillnad gjordes också inom nationen.
Ett återkommande sätt att skapa sådan
skillnad var att tala om rationella och
objektiva policyförslag å ena sidan,
och känslobaserade och subjektiva
förslag å andra sidan. Föreställningar

om rationella män och känslomässiga
kvinnor var centrala i detta. Det som
kopplades samman med män och
maskulinitet gavs tolkningsföreträde
över tid, medan det som förknip-
pades med kvinnor och femininitet
marginaliserades. Det innebär att
genusanalys är viktig för vår förståelse
av den svenska nedrustningspolitiska
historien.

◀ I sin avhandling analyserar
Emma Rosengren framväxten
av svensk nedrustningspoli-
tik under det kalla kriget ur
ett feministiskt perspektiv.
Avhandlingen fokuserar på hur
identitet och nedrustningspo-
litik har tagit form, utmanats
och omförhandlats över tid, hur
tolkningsföreträde har etable-
rats, samt hur de processer
som studeras är genomsyrade
av föreställningar om genus,
nation och sexualitet.

Jag har fått det fina uppdraget av er i
SLMK att skriva om min avhandling
som är skriven på engelska till en po-
pulärvetenskaplig version på svenska.
I denna bok kommer jag framförallt
fokusera på den svenska kärnvapende-
batten och den tidiga svenska nedrust-
ningspolitikens framväxt. Jag hoppas
att ni kommer få användning av boken
i ert viktiga arbete för kärnvapenned-
rustning framöver och jag ser fram-
emot att få träffa er och berätta mer
om min forskning framöver. ❖

Uppsala universitet får **KUNSKAPSCENTRUM**

om nedrustning av kärnvapen Av Peter Wallensteen

Regeringen beslutade i december att ge uppdraget att inrätta ett nytt nationellt kunskapscentrum för forskning om kärnvapennedrustning till Uppsala universitet. Med ett tvärvetenskapligt perspektiv med forskare inom bland annat freds- och konfliktforskning, kärnfysik, artificiell intelligens (AI) och statsvetenskap, kommer blivande Alva Myrdal-centrum bedriva forskning med målet att bidra till en säkrare värld för hela mänskligheten.

Centrumet ska etablera ny spetsforskningskompetens och nå fördjupade insikter om kärnvapennedrustning genom att utlysa en nyinstiftad professur och anställa doktorander och postdoktorer. Vid centrumet ska man också samordna arbetsgrupper för tvärvetenskapliga nätverk inom universitetet tillsammans med internationella forskare.

– Det här uppdraget har gått till hela Uppsala universitet efter en granskning som Vetenskapsrådet har gjort och som Strålskyddsmyndigheten och Försvarets forskningsinstitut bidragit till, säger Erik Melander, professor och prefekt för institutionen för freds- och konfliktforskning.

– Det sägs ibland att det är naivt att tro att världen någonsin kommer att nedrusta. Som på många andra områden tas det ibland ett steg framåt och två steg bakåt men parallellt med upp-

▲ Erik Melander, professor och prefekt vid institutionen för freds- och konfliktforskning, blir föreståndare för det nya kunskapscentret.

” Som kunskapscentrum kommer vi inte att ta ställning i olika frågor. Däremot kommer forskare som är knutna till oss uppmuntras att delta i den offentliga debatten.

rustningen har det redan skett massor av nedrustning, som förstås är bra i perspektivet att nå en fredligare och mänskligare värld. Det är sådana nedrustningsprocesser som vi vill förstå bättre, säger Erik Melander.

Han betonar att detta centrum tillsammans med andra aktörer kommer att sprida kunskap om kärnvapennedrustning genom att organisera och stå värd för exempelvis konferenser och

workshops. En viktig punkt är att överbrygga avståndet mellan akademisk forskning och policyutveckling genom mer fördjupande samtal. Det inkluderar nära kontakter med andra miljöer och med civilsamhället.

– Som kunskapscentrum kommer vi inte att ta ställning i olika frågor. Däremot kommer de forskare som är knutna till oss uppmuntras att delta i den offentliga debatten. All forskning är fri och forskare kan komma fram till olika saker. Det är bra eftersom det behövs olika perspektiv på den här frågan. Centrumet döps till Alva Myrdal-centrum för kärnvapennedrustning vid Uppsala universitet, (Alva Myrdal Center for Nuclear Disarmament), efter Alva Myrdal (1902-1986), internationellt känd nedrustningsförhandlare, mottagare av Nobels fredspris 1982 och tidigare Uppsalastudent. ❖

Baserat på pressmeddelandet från Uppsala universitet, 22 december 2020

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Verksamhetsberättelse
verksamhetsåret
2019-09-01 – 2020-08-31

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Verksamhetsberättelse 2019-09-01 – 2020-08-31

Svenska Läkare mot Kärnvapen har under verksamhetsåret 2019/20 fått ställa om, som så många andra till andra arbetssätt och byta verksamhetsfokus på grund av pandemin. Två av årets stora händelser; översynskonferensen av icke-spridningsavtalet och världskongressen för den internationella läkarrörelsen mot kärnvapen sköts upp på obestämt datum. Många andra fysiska möten har inte varit möjliga under en betydande del av verksamhetsåret vilket har lett till en omställning till digitala möten men inte minst att färre möten och sammankomster har kunnat äga rum under verksamhetsåret än normalt.

Föreningen har ändå bedrivit omfattande verksamhet eftersom kärnvapenfrågan fortsatt har varit aktuell i svensk debatt och politik. Vi har givit ut fyra nummer av vår medlemstidning "Läkare mot Kärnvapen" som bland annat behandlat teorier om psykologiska aspekter av kärnvapenavskräckning, effekter av elektromagnetisk puls, konsekvenser av ett regionalt kärnvapenkrig, förhandlingarna inom icke-spridningsavtalet NPT, folkrättsexperters kritik av regeringens enmansutredning om FN:s kärnvapenförbud och om ICAN:s Cities Appeal som ett sätt att påverka lokalt.

Vi har även fått tacka de AP-fonder som har valt att avsluta sina investeringar i kärnvapen som ett resultat av SLMK:s hårda arbete för detta. Dialogen med dessa fortsätter samt med 3:e AP-fonden som ännu inte avslutat investeringar i kärnvapen fortsätter.

Under hösten 2019 har mycket av arbetet fokuserat på regeringens besked att inte signera FN:s förbud mot kärnvapen vilket meddelades under sommaren. Dialogmöten med ett flertal riksdagsledamöter och partiernas sakkunniga hölls för att informera om förbudet och påminna om alla de remisser som lämnats in under våren 2019 till stöd för en svensk anslutning till förbudet. Svenska Läkare mot Kärnvapen närvarade på Centerpartiets riksstämma i Karlstad september för att skapa kontakt med och sprida kunskap om kärnvapens konsekvenser och positiva effekter av FN:s kärnvapenförbud. Vi arbetar aktivt inför Socialdemokraternas partikongress som kommer att äga rum november 2021.

Våren 2020 fokuserade vi på att bygga om hemsidan www.slmk.org som ett led i arbetet för att locka fler medlemmar till föreningen och förtydliga läkarens ansvar för nedrustning av kärnvapen.

Vi har även börjat planera för att uppmärksamma föreningen Svenska Läkare mot Kärnvapens 40 årsdag hösten 2021.

OM FÖRENINGEN

Svenska Läkare mot Kärnvapen grundades 1981 och har sedan dess varit en av de mest centrala organisationerna för kärnvapennedrustning i Sverige. Vi är idag den största organisationen som enbart fokuserar på kärnvapenfrågan i Sverige och den enda med anställd personal. Genom den internationella läkarrörelsen mot kärnvapen (IPPNW) och International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN), som IPPNW grundade 2007, har vi ett brett internationellt kontaktnät och påverkansmöjlighet. IPPNW och ICAN är två av de främsta civilsamhällesaktörerna i den internationella nedrustningspolitiken.

Vårt arbetssätt är dialog med politiker och beslutsfattare samt informationsarbete gentemot allmänheten för att informera om de medicinska och humanitära konsekvenserna av kärnvapen och därigenom bilda opinion och skapa förutsättningar för kärnvapennedrustning. Vi har närmare 40 års erfarenhet av påverkans- och informationsarbete i kärnvapenfrågan och många av våra mest aktiva medlemmar har varit med sedan starten. Svenska Läkare mot Kärnvapen är associerad medlem i Svenska Läkaresällskapet och medlem i den internationella styrgruppen för ICAN.

MEDLEMSKAP

Svenska Läkare mot Kärnvapen organiserar läkare och medicine studerande samt lärare vid medicinsk fakultet. Vid verksamhetsårets utgång hade vår förening 2 163 betalande medlemmar. Medlemsavgiften är för läkare 290 kr per år och för studenter 100 kr per år. Avgiften har varit oförändrad sedan ett tiotal år. Av medlemmarna är cirka hälften kvinnor och hälften män vilket speglar Läkarförbundets medlemsbas.

ASSOCIERAT MEDLEMSKAP

Efter att tre yrkesföreningar mot kärnvapen (Forskare och Ingenjörer mot Kärnvapen FIMK, Sjuksköterskor, Sjukgymnaster och Analytiker mot Kärnvapen SSAMK samt Svenska Tandläkare mot Kärnvapen STMK) valde att lägga ned sina respektive föreningar har deras medlemmar erbjudits att bli associerade medlemmar i Svenska Läkare mot Kärnvapen. Medlemsavgiften för våra associerade medlemmar är 200 kr per år för ordinarie medlemmar

och 100 kr för studentmedlemmar. Den största gruppen av associerade medlemmar utgörs av f.d. Forskare och Ingenjörer mot Kärnvapen med knappt 150 betalande. De medlemmar som tillkommit via f.d. Tandläkare mot Kärnvapens är nästan 100 och genom f.d. Sjuksköterskor, Sjukgymnaster och Analytiker mot Kärnvapens drygt 10. Svenska Läkare mot Kärnvapen välkomnar fler associerade medlemmar inom dessa professioner.

STYRELSEN, VERKSTÄLLANDE UTSKOTTET OCH ÅRSMÖTET

En presentation av styrelsens ledamöter finns på föreningens webbplats, www.slmk.org. Styrelsen har haft 6 sammanträden under verksamhetsåret. Det första hölls i början av september 2019 på Allhelgonagården i Lund. Det andra hölls i november 2019 i Stockholm. I januari 2020 hölls ett kort styrelsemöte före Svenska Läkare mot Kärnvapens årsmöte, ett konstituerande styrelsemöte direkt efter årsmötet och därefter ett vanligt styrelsemöte, även det i Stockholm. Det sista styrelsemötet för verksamhetsåret hölls uppdelat på två digitala möten i början av april och i början av maj via Zoom.

Vid årsmötet valdes Åsa Lindström till ny ordförande och David Victorin valdes till vice ordförande. Styrelsen består av 8 ordinarie medlemmar, 1 studentrepresentant, 6 suppleanter och 1 studentsuppleant samt 1 adjungerad styrelseledamot. Som föreningens auktoriserade revisor omvaldes Christina Gotting och Eva Stein omvaldes som föreningens auktoriserade revisorssuppleant. Som föreningsrevisor omvaldes Bengt Lindell och som dennes suppleant Kristina Olofsson. Föreningsrevisorn fyller även funktionen som mottagare av meddelanden från "visselblåsare". Till valberedning valdes Andreas Tolf, Erik Wareborn, Martin Tondel och Christina Vigre Lundius. Professor Thomas Jonter föreläste i samband med årsmötet om avskräckning i en multipolär värld.

Verkställande utskottet (VU) håller månatliga sammanträden via Skype. VU utgörs av 4 styrelsemedlemmar: ordföranden, vice ordföranden, sekreteraren och studentrepresentanten. Kassaförvaltaren och generalsekreteraren är ständigt adjungerade medlemmar i VU.

KONTOR OCH PERSONAL

Som stöd till medlemmarnas arbete har Svenska Läkare mot Kärnvapen ett kansli med anställd personal som hanterar det löpande arbetet för att organisationen ska fungera i ett långsiktigt perspektiv och på daglig basis. En betydande del av verksamheten utförs av anställd personal på kansliet. Personalen är utbildad inom bland annat internationell politik och rätt samt journalistik, och bidrar till att utforma organisationens opinions- och påverkansarbete på ändamålsenliga sätt och även inom ekonomi

och administration för att säkerställa att föreningens ekonomiska och administrativa förehavanden sköts på ett kontinuerligt och korrekt sätt. Föreningen har sitt huvudkontor i Stockholm.

Josefin Lind är föreningens generalsekreterare och högsta ansvarig tjänsteperson med ansvar för kontorets verksamhet inklusive personalfrågor. Josefin har under första halvan av verksamhetsåret varit föräldraledig och ersattes då av Clara Levin som sedan flera år tillbaka varit anställd som projektledare hos Svenska Läkare mot Kärnvapen. Ceres Olsson sköter den löpande ekonomin, medlemsregistret och övriga administrativa uppgifter. Jane Földes har under delar av verksamhetsåret vikarierat för Ceres under hennes föräldraledighet. Sofia Tuvestad var anställd under första halvan av verksamhetsåret som policyrådgivare. Clara Levin gick i mars på föräldraledighet. I februari anställdes Michaela de Verdier för ett projekt på ett år för att förstärka föreningens arbete med kommunikation och medlemsrekrytering. Klas Lundius som sedan många år varit föreningens kassaförvaltare ansvarar för kapitalförvaltningen. Christina Vigre Lundius är styrelsens kontaktperson för arbetsmiljöfrågor och genomför regelbundna samtal med personalen om såväl den fysiska som den psykosociala arbetsmiljön.

EKONOMI OCH FÖRVALTNING

Svenska Läkare mot Kärnvapen har en stabil ekonomisk situation. Internt genererad medel i form av medlemsavgifter, gåvor från medlemmar och givare samt spararnas bidrag via Swedbank Humanfond utgjorde under verksamhetsåret drygt 60 procent av föreningens inkomster. Framförallt medlemmarna och de associerade medlemmarna skänker regelbundet extra bidrag till verksamheten. Vi har dessutom en krets av trogna givare och stödpersoner. Totalt är det ca 2 100 personer som skänker bidrag. Givarnas generösa svar på våra medlemsbrev gör att vi i regel kan mobilisera ekonomiska resurser för angelägna projekt vilket är mycket värdefullt. Det ideella sparandet i Swedbank Humanfond gav oss i februari 2020 totalt 429 651 kr. Totalt under 25 år, fr.o.m 1994 och t.o.m 2020, har föreningen erhållit 11 680 095 kr från det ideella sparandet i Humanfonden.

Bokslutet den 31 augusti 2020 visade på ett resultat på 118 834 kr. Föreningen har en god likviditet. Vid bokslutet var 15 % placerat i svenska och globala aktiefonder, 24 % i en blandfond med 64 % i aktier, 29 % i företagsobligationsfonder och resterande 32 % på bankkonton. Årsredovisningen finns på hemsidan. Svenska Läkare mot Kärnvapen har som policy att inte placera i fonder eller bolag som har anknytning till kärnvapenindustrin.

Från Folke Bernadotteakademin, FBA, beviljades SLMK i januari 2020 ett verksamhetsstöd på 1 183 498 kr.

Verksamhetsstödet var riktat till bland annat tidskriften Läkare mot Kärnvapen, lokalhyra för vårt Stockholmskontor inklusive del av lön för administrativt arbete och för generalsekreteraren, närvaro vid förhandlingar i New York inom icke-spridningsavtalet med mera.

SVENSK INSAMLINGSKONTROLL OCH 90-KONTON

Svenska Läkare mot Kärnvapen har två 90-konton och den

SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL

ekonomiska redovisningen kontrolleras därför enligt Svensk Insamlingskontrolls föreskrifter. Dessa stipulerar att minst 75 % av insamlade medel skall användas till föreningens ändamål. Svenska Läkare mot Kärnvapen klarar alltid den gränsen med god marginal.

KVALITETSKOD ENLIGT GIVA SVERIGES RIKTLINJER

Föreningen är medlem i Giva Sverige, tidigare FRII, och har utarbetat en kvalitetskod för etisk

insamling enligt Giva Sveriges riktlinjer. Som koden föreskriver upprättar Svenska Läkare mot Kärnvapen årligen en effektrapport i september. Kvalitetskoden och effektrapporten återfinns på Svenska Läkare mot Kärnvapens hemsida enligt Giva Sveriges föreskrifter.

KLIMATKOMPENSATION FÖR FLYGRESOR

Vid årsmötet 2009 beslutades att Svenska Läkare mot Kärnvapen ska klimatkompensera för alla flygresor som görs i föreningens regi. Efter några års beräkningar av utsläpp av koldioxid-ekvivalenter från individuella flygresor bestämde styrelsen 2013 att föreningens klimatkompensation tills vidare sker genom årlig inbetalning till Vi-skogen. Vi-skogens klimatkompensation bidrar till ökade intäkter och skördar för bönder i Östafrika vilket leder till tryggad livsmedelsförsörjning. Under 2020 sänktes denna summa till följd av betydande minskningar i antalet flygresor på grund av coronapandemin.

DATASKYDDSFÖRORDNINGEN

25 maj 2018 trädde EU:s nya dataskyddsförordning i kraft, General Data Protection Regulation. Förordningen innebär ökat skydd för individen och tydligare ägandeskap hos individen för de egna personuppgifterna. Förordningen gäller alla företag och organisationer i hela EU samt även de utanför EU som behandlar EU-medborgares personuppgifter. Vid brott mot förordningen kan så mycket som 4 % av den globala omsättningen utkrävas i sanktioner. Styrelsen för Svenska Läkare mot Kärnvapen har tagit fram policy för personuppgifter samt skapat nödvändiga strukturer och krisberedskap för hantering av personuppgifter.

FRIVILLIGARBETE OCH ERSÄTTNINGAR

Föreningsarbetet vilar till stor del på ideellt arbete som utförs utan ersättning. Många medlemmar bidrar med både stora och små arbetsinsatser. Sammanlagt har medlemmar under verksamhetsåret lagt 507,5 arbetsdagar på föreningen. Dessa dagar är fördelade på 43 personer. Beträffande ersättning till medlemmarna har SLMK en sparsam policy som formaliserades med ett styrelsebeslut 2013. Vid styrelsemöten erhåller styrelsemedlemmarna kostnadstäckning för resa och övernattnig. Inför konferenser och andra möten tas beslut från gång till gång. Full kostnadstäckning ges i regel bara till studenter och anställda samt ibland till personer som har specifika uppdrag för föreningens räkning. I övriga fall ersätts endast konferensavgiften eller ges resebidrag motsvarande billigaste resa.

INFORMATION OCH UTVECKLING

En ständig fortbildning inom kärnvapenfrågan sker för medlemmarnas del genom tidningen Läkare mot Kärnvapen och medlemsutskicken. Rikligt med aktuell information finns tillgängligt för alla på föreningens hemsida och i sociala medier. På föreningens styrelsemöten ingår ofta utbildningsinslag.

Förutom tidskriften Läkare mot Kärnvapen får föreningens medlemmar vanligtvis tre medlemsbrev per år med aktuell information om arbetet med kärnvapennedrustning och föreningens verksamhet. Det inkluderar två insamlingsbrev, ett i april och ett i samband med Hiroshimadagen i augusti, med förfrågan om ekonomiskt stöd till specifika projekt. Den som missat att betala sin medlemsavgift erhåller påminnelsebrev med ytterligare information. Utöver detta skickas det även ut ett medlemsbrev via e-post ett antal gånger per år. Därtill skickas regelbundna nyhetsbrev via e-post ut till de medlemmar som anmält intresse för detta.

Personalen fortbildas genom kurser och utbildningar från bland annat IDEA (under ombildning till nya namnet FREMIA), vår arbetsgivarorganisation om frågor som rör anställning och arbetsrätt, Giva Sverige om frågor kring insamling, dataskyddsfrågor och dialog med medlemmar, PwC om revision och ekonomisk kontroll men också Globalportalen om sociala medier.

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPENS VETENSKAPLIGA RÅD

Svenska Läkare mot Kärnvapens vetenskapliga råd består av 10 ledamöter inom olika vetenskapsområden. Rådets uppgift är att följa utvecklingen inom kärnvapenområdet och bidra med kunskap i egenskap av specialister inom respektive område. Det vetenskapliga rådet samarbetar med Pugwash och söker ordna gemensamma aktiviteter med dem. Under verksamhetsåret har rådets medlemmar hållit två möten samt bidragit med två artiklar till tidskrif-

ten Läkare mot Kärnvapen. Exempelvis har rådet under året följt upp forskning om kärnvapenvinter (av Gunilla Svensson och Gunnar Westberg) vilket rapporterades till rådet. Alan Robock besökte Stockholms universitet under året vilket bevakades av flera av rådets medlemmar. Regeringens beslut att bilda ett kunskapscentrum om kärnvapen och att tillsätta en utredning om detta följdes upp i samarbete med Pugwash och några av vetenskapliga rådets medlemmar (Lars Ingelstam och Peter Wallensteen). Dessutom har möten med UD och enmansutredaren Paul Beijer genomförts. För närvarande befinner vi oss i en period av kärnvapenupprustning och ”modernisering” av kärnvapen. Vetenskapliga rådet följer utvecklingen, särskilt i USA och Ryssland.

TIDSKRIFTEN LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Tidskriften är vår medlemskrift som utkommer med fyra nummer per år med en upplaga på ca 3 500 exemplar. Det är den enda tidskriften i Sverige som enbart bevakar kärnvapennedrustning. Redaktionen består av Jan Larsson (ansvarig utgivare) och Ulf König, vilka sedan ett

tjugotal år varit huvudredaktörer för tidningen, Josefin Lind, Clara Levin, Sofia Tuvestad, Michaela de Verdier samt Gabriel Holmbom som ansvarar för layout. Under vinjetten ”Internationell utblick” medverkar Inge Axelsson med en krönika. Under verksamhetsåret har externa skribenter varit professor Thomas Jonter och journalisten och översättaren Yukiko Duke. Tidskriften är även medlemsblad för vår danska systerförening Danske Læger mod Kernevåben. På utskickslistan står många bibliotek och institutioner samt personer verksamma inom politik och förvaltning, fredsföreningar och våra stödpersoner. Tidningen kan läsas på föreningens hemsida. Under verksamhetsåret utgavs följande nummer med respektive huvudtema:

Nr 157 oktober 2019. Avskräckning i en multipolär värld – kan det överhuvudtaget fungera? Om psykologiska aspekter av kärnvapenhotet, Sveriges nej till kärnvapenförbudet och Hiroshimadagen 2019.

Nr 158 januari 2020. Kärnvapenkrigets klimateffekter, FN:s generalförsamling mäter temperaturen inför NPT och verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2018-2019.

Nr 159 april 2020. Icke-spridningsavtalet fyller 50 år. ICAN Cities Appeal – ett sätt att påverka lokalt och ett besök på ICAN Paris Forum.

Nr 160 juli 2020. 75 år sedan Hiroshima och Nagasaki, Yukiko Duke om atombombernas fortsatta verkan, öppet brev från internationella läkare om covid-19 och möjligheten att hantera en global hälsokris.

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPENS WEBBPLATS www.slmk.org

Svenska Läkare mot Kärnvapens webbplats www.slmk.org Föreningens webbplats sköts av personalen på kontoret. Uppdatering sker regelbundet och under verksamhetsåret har en fullständig omarbetning av hemsidan gjorts med helt nytt utseende och byte av webhotell. På bloggen bidrar medlemmar och personal med egna, personliga reflektioner. Under verksamhetsåret har det blivit åtta blogginlägg. Under verksamhetsåret flyttades våra samtliga webbplatser till ett nytt webshotell, i samband med förnyandet av föreningens hemsida. Därmed går antal unika besökare till våra webbplatser inte att få fram för verksamhetsåret.

FÖRENINGEN I SOCIALA MEDIA

Svenska Läkare mot Kärnvapen på Facebook, facebook.com/SLMK.1981 uppdateras så gott som dagligen och har i augusti 2020 drygt 2200 följare.

Föreningens twitterkonto, twitter.com/IPPNWSweden, har ca 300 följare och instagramkontot, instagram.com/lakaremotkarnvapen, ca 400 följare. Föreningen har även en YouTube-kanal, Läkare mot Kärnvapen, där ett 15-tal videos är uppladdade. Där finns bland annat en kort informationsfilm om föreningen och arbetet för kärnvapennedrustning ”Vi är Läkare mot Kärnvapen” och kampanjserien ”Det kan verka omöjligt tills det är gjort”.

ÖVRIGA MEDLEMSKAP

Svenska Läkare mot Kärnvapen är medlem i Globalportalen och var under delar av verksamhetsåret med i nätverket Schyssta pensioner men valde att lämna detta under våren 2020.

LÄR OM KÄRNVAPEN

www.läromkarnvapen.se

Lär om Kärnvapen är en webbaserad informationsdatabas om kärnvapen med många olika infallsvinklar. Texterna finns på svenska, norska, engelska och med sammanfattningar på ryska. Sidan ger grundläggande och djupgående information om olika aspekter på kärnvapen och utgör en resurs för alla som är intresserade av att lära sig mer om dessa frågor. Sidan uppdateras regelbundet. Till Lär om Kärnvapen hör också ett material med hjälpmedel för lärare med idéer och inspiration för skolundervisning för framförallt årskurs 7 – 9, gymnasiet och folkhögskolor. Lärarmaterialet baserar sig på ett mer omfattande material från ICAN:s hemsida. Hemsidan Lär om Kärnvapen flyttades under verksamhetsåret till ett nytt webshotell och därmed går antal unika besökare för verksamhetsåret inte att få fram.

AKTIVITETER INRIKES

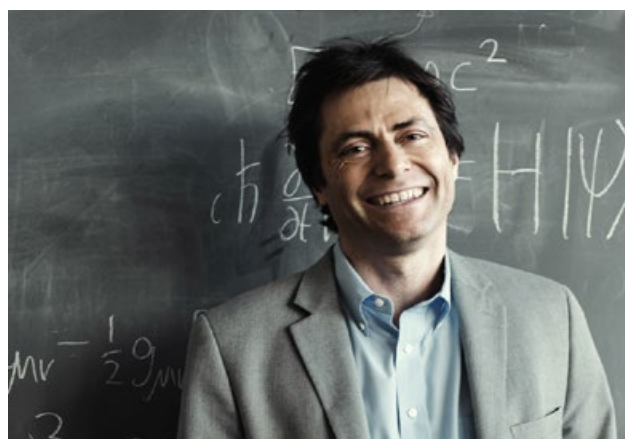

HIROSHIMADAGEN 2020 OCH ANTI-ATOM-BOMBSDIPLOMET

När vi 2020 uppmärksammade att det var 75 år sedan de amerikanska atombomberna fälldes över Hiroshima och Nagasaki satte pandemin covid-19 stopp för att för femtonde året i rad anordna en manifestation i Storkyrkan. Istället fick årets anti-atombombspris delas ut digitalt och det gjordes i samband med en mindre sammankomst utomhus i Fredslunden i Vasaparken i Göteborg.

Svenska Läkare mot Kärnvapens utmärkelse för betydande insatser i arbetet för en kärnvapenfri värld utdelades för första gången 2009. Årets Anti-atombombsdiplom delades ut till Max Tegmark, professor i fysik vid MIT i Boston och grundare av Future of Life Institute med motiveringen "Max Tegmark har alltsedan tonåren haft ett starkt engagemang mot kärnvapen och har år efter år informerat om riskerna för ett kärnvapenkrig. Inför FN-förhandlingarna om ett förbud mot kärnvapen 2017 samlade han över 3 700 forskare bakom ett öppet brev till stöd för kärnvapenförbudet. Som sommarvärd i Sveriges Radio 2018 pläderade han kraftfullt för att Sverige ska signera FN:s konvention om kärnvapenförbud."

Vår ordförande Åsa Lindström deltog på ett webinarium arrangerat av svenska FN-förbundet där Åsa talade om de medicinska och humanitära effekterna av kärnvapen. Vi skrev också en debattartikel i Sydsvenskan dagen före Hiroshimadagen, intervjuades i ytterligare en tidning och skrev en debattartikel i Aftonbladet, som vi koordinerade, tillsammans med 18 andra organisationer. Vi deltog även i en kampanj i sociala medier med att vika papperstranor, den koordinerades av Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen. Beträffande övriga lokala manifestationer, v.v. se lokalgruppernas rapporter.

Professor Max Tegmark tilldelades 2020 års anti-atombombsdiplom för sitt engagemang och informationsarbete om riskerna för ett kärnvapenkrig.

EFTERFRÅGAN AV SLMK:S EXPERTIS

SLMK har under verksamhetsåret varit med i en rådgivande grupp hos SIPRI för framtagandet av ett förslag inför översynskonferensen av Icke-spridningsavtalet. Deltog gjorde ett flertal forskare och myndighetspersoner, tillsammans med två av SIPRI:s forskare. Därtill har vi deltagit med expertroll i ett rådgivande möte i Socialdemokraternas arbete för framtagandet av deras nya utrikespolitiska program. Vi koordinerade under förra verksamhetsåret civilsamhällets arbete med remissvar till regeringens utredning om ett svenskt tillträde till FN:s konvention om förbud mot kärnvapen, det koordinerande arbetet har trappats ner men dialog om icke-spridningsavtalet och regeringens beslut att inte skriva under konventionen har skett, på vårt initiativ. Vi har också deltagit i en rådgivande roll om "weapons governance", hur rustningskontroll, vapenkontroll och nedrustning kan bidra till att stärka internationell fred och säkerhet

arrangerat av Global Challenges Foundation. Under förra verksamhetsåret bidrog vår generalsekreterare Josefin Lind med en text till den vetenskapliga publikationen *Medicine, Conflict and Survival* om SLMK:s bidrag till kärnvapenförbudet och under detta verksamhetsår meddelade redaktörerna att detta specialnummer kommer att utges i bokform.

Vi tog under våren 2020 fram ett arbetspapper med fyra förslag till åtgärder Sverige kan ta för att stärka arbetet som kärnvapenfri nation och på konkret och effektivt sätt ta avstånd till kärnvapen.

De fyra punkterna är: 1. Signera och ratificera TPNW, 2. Anta en nationell lagstiftning mot införsel av kärnvapen på svenskt territorium, 3. I alla överenskommelser om militärt samarbete inkludera en skrivelse om att kärnvapen aldrig är en del av dessa och 4. Tydliggöra att Sverige inte står under några kärnvapenparaplyer idag, och inte heller under några omständigheter kommer att acceptera positiva säkerhetsgarantier av någon kärnvapenstat i framtiden. Syftet med detta är att erbjuda ytterligare diskussions- och beröringspunkter i möten med politiker, myndigheter, beslutshavare etc. för att bredda kärnvapendiskussionen och ge förslag till mindre steg som ändå är betydelsefulla för svensk del.

FÖRELÄSNINGAR OCH SEMINARIER

Svenska Läkare mot Kärnvapen erbjuder föreläsningar till skolor, föreningar, politiska aktörer m.fl. Under verksamhetsåret har föreningen föreläst i flera delar av landet. Vi deltog på ett rundabordsamtal med Jeffrey Eberhardt, arrangerat av Utrikespolitiska institutet den 3 september. Eberhardt är direkt underställt president Donald Trump och är hans rådgivare i icke-spridningsfrågor och NPT. Clara deltog i ett samtal efter en filmvisning av Dr. Strangelove på Bio Roy i Göteborg den 9 september tillsammans med Gabriella Irsten från IKFF. Ca 15–20 åhörare. Vi föreläste för Kungsbacka FN-förening under hösten. Vi föreläste också på ett seminarium på Stockholms stadsmuseum om Fogelström, Martinson och atombomben arrangerat av Martinsonsällskapet och Per Anders Fogelströmsällskapet.

Vi modererade i januari 2020 ett seminarium i Riksdagen arrangerat av nätverket Schyssta Pensioner. Deltog gjorde VD:ar från AP1, AP2 och Ap4 samt från Etikrådet vilket är alla AP-fondernas gemensamma etiska råd. Deltog gjorde även två forskare samt Naturskyddsföreningens generalsekreterare.

Vi har under verksamhetsåret för att fylla tomrummet utan fysiska möten initierat digitala medlemsmöten via verktyget Zoom. Under våren hölls två stycken, ett med ICAN:s internationella chef Beatrice Fihn och ett med vår vice ordförande David Victorin.

KOMMUNIKATION

DEBATTARTIKLAR 1/9 2019 – 31/8 2020

25/9 2019 **Omvärlden. "Sverige måste uttala stöd för kärnvapenkonventionen"**

<https://www.omvarlden.se/Opinion/debattartiklar/sverige-maste-uttala-stod-for-karnvapenkonventionen/>
Debattartikel med IKFF och Röda korset.

27/12 2020 **Upsala Nya Tidning. "Dags att skriva under FN:s kärnvapenförbud"**

<https://www.unt.se/asikt/debatt/dags-att-skriva-under-fns-karnvapenforbud-5467216.aspx>
Gemensam debattartikel med Pierre Schori och Palmecenter.

31/1 2020 **Upsala Nya Tidning. "Kärnvapen är en lokal fråga."**

<https://unt.se/artikel/wjozn7gl>
Debattartikel tillsammans med IKFF.

27/4 2020 **Altinget. "Regeringens prioriteringar är svårtolkade"**

https://www.altinget.se/artikel/debatt-om-karnvapen-regeringens-prioriteringar-ar-svaartolkade?fbclid=IwAR0zak0G3Xd2LJA1Adwna4Q57lb5pQkDyPiIMbgBhmmjGm3kmjbuRSPu_4
Debattartikel tillsammans med Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet, Svenska FN-förbundet, Svenska freds- och skiljedomsföreningen.

4/5 2020 **ETC-tidningarna. "Pengar som läggs på kärnvapen behövs för sjukvården i världen"**

<https://www.etc.se/debatt/penar-som-laggs-pa-karnvapen-behovs-sjukvarden-i-varlden>
Debattartikel av Gösta Alfvén.

5/8 2020 **Sydsvenskan. "Tidigare har Sverige alltid skrivit under internationella avtal om nedrustning av kärnvapen. Varför vägra denna gång?"**

<https://www.sydsvenskan.se/2020-08-05/varfor-vagrar-sverige-skriva-under-avtal-om-nedrustning-av-karnvapen>
Debattartikel av David Victorin och Gunnar Westberg. Även publicerad i Landskrona Posten, Helsingborgs Dagblad och Nordvästra Skånes tidningar.

6/8 2020 **Aftonbladet Debatt. "Sverige måste våga stå upp mot kärnvapen"**

<https://www.aftonbladet.se/debatt/a/0nMxRG/sverige-maste-vaga-sta-upp-mot-karnvapen>
Debattartikel av SLMK, undertecknad av 20 svenska organisationer.

6/8 Gefle Dagblad. Debatt: "Vi måste förgöra kärnvapnen innan de förgör oss"
<https://www.gd.se/artikel/debatt-vi-maste-forgora-karnvapnen-innan-de-forgor-oss>
Debattartikel av Ann-Britt Lindmark-Lagerwall, medlem i Läkare mot Kärnvapen. Även publicerad i Hela Hälsingland

PRESSMEDDELANDEN

5/2 2020 Pressmeddelande: **USA:s nya utplacerade kärnvapen sänker tröskeln för kärnvapenkrig.**
Plockades 7/2 upp av Läkartidningen "Inga kärnvapen är mer överlevnadsbara"

7/2 2020 Pressmeddelande: **Sverige måste ta avstånd från Macrons farliga kärnvapenpolitik**

11/2 2020 Pressmeddelande: **35 686 namn mot kärnvapen till Ann Linde**

25/5 2020 Pressmeddelande: **Svenska Läkare mot Kärnvapen fördömer USA:s överväganden om att återuppta kärnvapenprovsprängningar**

6/8 2020 Pressmeddelande: **Max Tegmark får årets anti-atom-bombsdiplom**
Plockades 6/8 2020 upp av Dagens Nyheter:
Prisas för sin kamp mot kärnvapen – skäms över "ryggradslöst" Sverige
<https://www.dn.se/nyheter/prisas-for-sin-kamp-mot-karnvapen-skams-over-ryggradslost-sverige/>
Intervju med Max Tegmark. DN länkar i artikeln till SLMK.

INTERVJUER

11/10 2019 **VeckoRevy**
Beatrice Fihn intervjuas: "Hon vann fredspriset – nu inspireras hon av unga aktivister"
<https://veckorevyn.com/nyheter/politik/beatrice-fihn-ican-nobelpris-karnvapen/>

15/10 2019 **Östra Småland**
Sofia Tuvestad intervjuas/deltar på presskonferens: "Motion: Förbud mot införsel av kärnvapen i Sverige"
<http://www.ostrasmaland.se/oskarshamn/motion-forbud-mot-inforsel-av-karnvapen-i-sverige/>

1/11 2019 **SvD Perfect Guide**
Beatrice Fihn intervjuas: "Allt startar i det lilla – det är så förändring sker"
<https://www.svd.se/beatrice-fihn-allt-startar-i-det-lilla--det-ar-sa-forandring-sker>

26/5 2020 **Tidningen Syre. "Livsfarlig utveckling om USA återupptar provsprängningar"**
<https://tidningensyre.se/2020/26-maj/livsfarlig-utveckling-om-usa-aterupptar-provsprangningar/>
Josefin Lind intervjuas med anledning av vårt pressmeddelande den 25/5.

5/6 2020 **Folk- och Försvarspodden. "Kärnvapenfrågan i en osäker omvärld."**
<https://anchor.fm/folk-och-forsvar-podden/episodes/Karnvapenfrgan-i-en-osker-omvrl-d-eet6g7>
Josefin Lind medverkar i Folk och Försvars podd.

5/8 2020 **Arbetaren. "75 år sedan bomberna över Hiroshima och Nagasaki"**
<https://www.arbetaren.se/2020/08/05/75-ar-sedan-bomberna-over-hiroshima-och-nagasaki/>
Josefin Lind intervjuas.

6/8 2020 **Tidningen Syre. Kärnvapentester plågar ännu Franska Polynesien: "Jag begraver människor nästan varje dag"**
<https://tidningensyre.se/2020/6-augusti-2020/karnvapentester-plagar-annu-franska-polynesien-jag-begraver-manniskor-nastan-varje-dag/>
David Victorin intervjuas.

6/8 2020 **Sveriges Radio. "Osäker framtid för nedrustning av kärnvapen"**
<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=7527739>
Beatrice Fihn intervjuas.

7/8 2020 **Dagens Nyheter. "Hiroshima-överlevare till Löfven: Sveriges agerande en gåta"**
<https://www.dn.se/nyheter/sverige/hiroshima-overlevare-till-lofven-sveriges-agerande-en-gata/>
Setsuko Thurlow och Beatrice Fihn intervjuas, Josefin Lind hänvisas till.

OMNÄMNANDEN

27/9 2019 **Tidningen Syre. "Därför bör Göteborg stödja FN:s kärnvapenförbud"**
<https://tidningensyre.se/goteborg/2019/nummer-233/darfor-bor-goteborg-stodja-fns-konvention-om-karnvapenforbud/>

11/10 2019 **ICAN omnämns av TT och det plockas upp i 40 andra artiklar, bl a:**
<https://sverigesradio.se/sida/gruppsida.aspx?programid=3944&grupp=32437&artikel=7319486>
<https://www.expressen.se/nyheter/de-ar-favoriter-att-ta-hem-nobels-fredspris/>

7/11 2019 **Rauhanpuolustajat. "Hur få Finland att underteckna FN-konventionen om ett globalt förbud mot kärnvapen?"**

<https://www.rauhanpuolustajat.org/hur-fa-finland-att-underteckna-fn-konventionen-om-ett-globalt-forbud-mot-karnvapen/>

31/7 2020 **Österlenmagasinet. "Tranmanifestation mot kärnvapen"**

<https://www.osterlenmagasinet.se/simrishamn/tranmanifestation-mot-karnvapen-2e6850c1>

Intervju med Gudrun Schyman och Ingall Bjartén, vår kampanj Tagga en trana omnämns

5/8 2020 **Nordsverige. "75 år efter Hiroshima: Inför kärnvapenförbud NU!"**

<https://www.nordsverige.se/insandare/75-ar-efter-hiroshima-infor-karnvapenforbud-nu/reptgt!hAwf3L0DxDwacoygjcQakw/>
Debattartikel undertecknad Gudrun Schyman, Fria pensionärer; Jea Jonsson, Kvinnor för Fred, och Ingall Bjartén, S-kvinnor, hänvisar till vår kampanj "Tagga en trana".

12/8 **SvD. Årets svensk i världen: "Sverige saknar ryggrad"**

<https://www.svd.se/arets-svensk-i-varlden-sverige-saknar-ryggrad>

Intervju med Max Tegmark, vårt pris till honom nämns.

14/8 2020 **Miljömagasinet: Max Tegmark får antiatombspris**

14/8 2020 **Miljömagasinet: Förbud kärnvapen nu!**

BLOGGAR

7/10 2019 **Hiroshimadagen i Örebro: Tal av Akira Matsubara**

10/10 2019 **"Jo men deras säkerhetspolitiska situation är inte som vår, direkt"**

16/10 2019 **Nedrustning vs vapenkontroll - viktiga frågor inför regeringens kunskapscentrum**

22/10 2019 **När folket går före**

19/12 2020 **Årskrönika 2019: Med en bestämd fot kvar i dörren**

5/3 2020 **När icke-spridnings-avtalet blev en ursäkt för att inte göra något**

11/3 2020 **Hur kan kärnvapen avvecklas och förbjudas?**

23/3 2020 **Låt coronapandemin bli en varningsklocka inför kärnvapenkriget**

SAMARBETE MED SVERIGES LÄKARFÖRBUND

I oktober 2018 antog World Medical Association (WMA) en resolution som välkomnar FN:s konvention om förbud mot kärnvapen och uppmanar alla stater att ansluta sig till konventionen. Resolutionen bekräftar ännu en gång att den medicinska professionen har en plikt att arbeta för avskaffandet av kärnvapen och därför har Svenska Läkare mot Kärnvapen regelbunden kontakt och samarbete med Sveriges Läkarförbund.

PUBLIKATIONER

Under hösten och vintern 2019-2020 gav vi Emma Bjertén i uppdrag att sammanställa och utreda förutsättningarna för att driva ICAN Cities Appeal i Sverige. Rapporten blev färdig i början av 2020 och publicerades på vår webb och har spridits inom Sverige till dem som visat intresse för att verka för ICAN:s Cities Appeal på lokal nivå.

POLITISKA PARTIER OCH UNGDOMSFÖRBUND

SLMK:s kansli håller kontinuerlig kontakt med riksdagsledamöter i utrikesutskottet och försvarsutskottet. Under verksamhetsåret har vi deltagit på Centerpartiets riksstämman i Karlstad september för att skapa kontakt med och sprida kunskap om kärnvapnens konsekvenser och positiva effekter av FN:s kärnvapenförbud. Vi har haft enskilda möten med Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Vi träffade utrikesminister Ann Linde i februari på ett stort civilsamhällesmöte där vi förde fram information om de medicinska konsekvenserna av kärnvapen och vikten av att Sverige tar egna och självständiga beslut som konkret påverkar nedrustningen. I samband med detta möte lämnade vi tillsammans med ett flertal andra organisationer in 35 686 namnunderskrifter för Sveriges anslutning till TPNW. Vi ser att det finns ett starkt stöd inom socialdemokratian för ett svenskt tillträde till TPNW och fortsätter verka för att det får genomslag ända upp i partiledningen.

UTRIKESDEPARTEMENTET

Svenska Läkare mot Kärnvapen bevakar och för dialog kring hur Sveriges regering agerar i olika internationella fora där kärnvapennedrustning och icke-spridning avhandlas, och vi diskuterar detta med representanter för Utrikesdepartementets enhet för nedrustning och icke-spridning (UD-NIS). Under året har vi deltagit i ett par större möten med enheten såväl fysiskt som digitalt och vi har även tagit initiativ till tre separata möten med Sveriges nedrustningsambassadör både fysiskt och digitalt.

FOLK OCH FÖRSVAR

Svenska Läkare mot Kärnvapen är sedan några år tillbaka medlemmar i Folk och Försvar. Under verksamhetsåret deltog vi på deras rikskonferens i Sälen där vi ställde öppna frågor till försvarsminister Peter Hultqvist samt

överbefälhavare Micael Bydén om Sveriges militära samarbeten, kopplingen till kärnvapen och Försvarsmaktens remissvar till regeringens utredning om ett ev. tillträde till FN:s konvention om förbud mot kärnvapen. Vi deltog också på Folk och Försvars digitala årsmöte samt har medverkat i en podd om icke-spridningsavtalet och Sveriges roll i nedrustningen. Podden kan hittas genom deras hemsida eller där du lyssnar på poddar.

NÄTVERKET FÖR KÄRNVAPENNEDRUSTNING

Inom detta nätverk samarbetar ett 15-tal svenska organisationer för en kärnvapenfri värld. Svenska Läkare mot Kärnvapen representeras av Leonore Wide samt Meit Krakau. Angående seminarier anordnade av Nätverket, se Stockholmsföreningens aktiviteter nedan.

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPET

Svenska Läkare mot Kärnvapen är associerad medlem i Svenska Läkaresällskapet. Leonore Wide har som föreningens representant deltagit i fullmäktigemöten. Carin Odhner är suppleant.

INTERNATIONAL PHYSICIANS FOR THE PREVENTION OF NUCLEAR WAR – IPPNW

IPPNW är en världsfederation med aktiva föreningar i ett 30-tal länder spridda över hela världen. SLMK håller kontakt med IPPNW:s huvudkontor i USA och systerföreningar i ett flertal länder. Under verksamhetsåret har Svenska Läkare mot Kärnvapen inte haft någon representant i IPPNW:s styrelse, vilket vi tidigare haft under många år. Till den senaste kongressen 2017 nominerade SLMK Carlos Umaña från Costa Rica samt Anastasia Medvedeva från Ryssland. Gunnar Westberg, tidigare co-president i IPPNW och International Councilor för IPPNW är en av skribenterna på IPPNW:s blogg <https://peaceandhealthblog.com/> och Åsa Lindström är medlem i IPPNW:s internationella råd. Åsa skrev under verksamhetsåret under ett öppet brev tillsammans med ett antal läkare från hela världen om hur coronapandemin visar att världen inte kan hantera en akut kris och att ett kärnvapenkrig skulle bli än värre. Åsa Lindström deltog även på ett digitalt internationellt styrelsemöte oktober 2019.

SLMK betalar årligen den överenskomna medlemsavgiften på 4 USD per medlem och år till centrala IPPNW d.v.s. omkring 10 000 USD per år. Vi är sedan många år ett av de länder som betalar den största medlemsavgiften.

NORDISKT OCH EUROPEISKT SAMARBETE

Svenska Läkare mot Kärnvapen har goda kontakter med den norska föreningen Norske Leger mot Atomvapen. De har bland annat besökt vårt kansli under året för ökat samarbete och erfarenhetsutbyte. Vår förenings tidskrift

Läkare mot Kärnvapen är medlemstidning även för vår danska systerförening Danske Læger mod Kernevåben.

Europeiska organisationer inom ICAN har upprättat en mer regelbunden kontakt och haft flera digitala möten under verksamhetsåret, där SLMK bidragit. Under hösten deltog vi på ett möte i Utrecht, Nederländerna, inom det europeiska ICAN-nätverket, mötet arrangerades av PAX i Nederländerna. Vi deltog dessutom på ett kampanjmöte i Paris under verksamhetsåret, arrangerat av ICAN.

Åsa Lindström håller kontakt med IPPNW:s europeiska koordinator Angelika Claussen.

INTERNATIONAL CAMPAIGN TO ABOLISH NUCLEAR WEAPONS, ICAN

Vi samarbetar i arbetet för en kärnvapenfri värld inom ICAN som samlar gräsrotsorganisationer från hela världen med olika inriktningar i arbetet mot kärnvapen. I augusti 2020 var fler än 540 organisationer i över 100 länder registrerade som partners till ICAN och SLMK sitter i kampanjens globala styrgrupp sedan 2012. Gruppen möts via Go-to-Meeting en gång i månaden. Under året har SLMK haft en ledande roll i styrgruppens arbete genom att vara koordinator för HR-kommittén inom styrgruppen samt drivit på att planer inför översynskonferensen av icke-spridningsavtalet kom igång.

ÅRSRAPPORTER FRÅN LOKALFÖRENINGAR OCH LOKALGRUPPER

STOCKHOLM

Föreningen SLMK Stockholms arbete har under år 2020 varit starkt påverkat av den nu pågående coronavirusorsakade pandemin.

Inom SLMK Stockholm har fyra arbetsmöten (tre fysiska och ett digitalt) arrangerats samt ett årsmöte. Till styrelse för det kommande verksamhetsåret valdes: ordförande Leonore Wide, vice ordförande Gösta Alfvén, kassör Karin Wrangsjö, övriga ledamöter Meit Krakau, Eva Petersson (associerad medlem). Sekreterare alternerande. Studentrepresentant vakant. Till revisor valdes Erland Richardson och dennes suppleant Benny Petersson. Valberedning utgörs av Anne-Marie Snellman och Carin Odhner.

Under året har ett flertal av Stockholmsgruppens aktiviteter skett i samarbete SLMK:s riksförenings kansli. SLMK Stockholm ingår i "Nätverket för kärnvapennedrustning" och representeras av Leonore Wide och Meit Krakau. Föreningen har bland annat genom Nätverket deltagit i arbetet med att arrangera ett seminarium om att vara ung idag och leva under det globala kärnvapen- och klimathotet, och ett annat med en paneldiskussion mellan ungdomsorganisationer och ett seminarium med titeln "Början på slutet för kärnvapen" där filmen "The beginning of the end of Nuclear Weapons" visades. SLMK Stockholms medlemmar är representerade i riksföreningens styrelse, som sekreterare Meit, som ledamöter Leonore, Carin O, Eva (adjungerad). Gösta och Benny Petersson är suppleanter i riksföreningens styrelse. Meit deltar i riksföreningens månatliga VU-möten. Föreningens medlemmar har deltagit på möten i riksdagen, UD-NIS samt med utrikesministern. Detta är några exempel på föreningens omfattande verksamhet.

GÖTEBORG

Svenska Läkare mot Kärnvapen utför en stor del av sitt arbete i Göteborg genom nätverket Fredsam. Under innevarande verksamhetsår har vi närvarat med monter och seminarium på Bokmässan i Göteborg. Seminariet hade titeln Kärnvapen och klimatet och hölls av David Victorin och Gunnar Westberg. Vid högtidlighållandet av Hiroshimadagen 75 år bidrog SLMK:s Göteborgsgrupp till flera aktiviteter. Under morgonen avtäcktes Bertil Gustafssons senaste konstverk Solvagnens Hiroshimakör under en ceremoni vid Röda Sten. Det bevakades av Sveriges Television. Senare hade Fredsam en aktion i Freds-

lunden i Vasaparken med musik och olika talare. Professor Max Tegmark tilldelades SLMK:s anti-atombombsdiplom för sina uthålliga insatser för kärnvapennedrustning. Han var med på videolänk från Boston och höll sitt tacktal till publiken i parken. Gunnar Westberg mottog Göteborgs fredspris som delas ut av Svenska freds- och skiljedomsföreningen i Göteborg.

SLMK i Göteborg har genom Fredsam under året arbetat hårt för att Göteborg ska underteckna ICAN:s kampanj Cities Appeal. Genom den uppmuntras respektive regering att signera FN:s konvention mot kärnvapen. Göteborgs kommunfullmäktige beslutade den 20 augusti 2020 att ansluta staden till detta stadsuppdrag. Det är den första svenska staden som har signerat och är därför symboliskt viktigt.

SKÅNE

Christina och Klas Lundius har lagt ned en hel del tid på att engagera Rotary för TPNW genom att informera om det i sina rotaryklubbar och sedan komma med löpande information om läget. Genom Richard Denton i IPPNW Kanada har de även deltagit i zoommöten för att få upp kärnvapenfrågan på en internationell nivå inom Rotary och bildandet av Rotarians4NuclearBan. Vid zoommötet deltog två av IPPNW:s co-presidenter och dessutom topparna inom Rotary International. De fortsätter att följa upp detta.

Christina var aktiv med att hjälpa till med information och underlag inför Hiroshimadagen vilket resulterade i aktiviteter på olika håll med information och vikning av tranor bl.a. på Marielund på Ven och i Allhelgonakyrkan i Lund men kunde inte själv medverka p.g.a. pandemin.

Danske Læger mod Kernevåben

FORMANDSBERETNING for 2020

Uddrag ved S. Barfod. Se fuld tekst på:
danskelaegermodkernevaaben.dk

FORMANDSBERETNING

Dommedagsuret er stillet frem til halvandet minut i midnat, det tætte på katastrofen i en generation. Som 56 tidligere højtstående politikere fra lande, der alle lever under en stormagts atomparaply, for nylig har skrevet i et åbent brev, vil vores held før eller siden løbe ud. De opfordrer derfor deres respektive regeringer til at bryde årtiers dødvande i nedrustningen ved at tilslutte sig FN's traktat, der forbyder atomvåben og frabede sig at være beskyttet af disse, som de mener helt skal elimineres fra vores militær. Modstanden mod kernevåben deles af et stort flertal i befolkningerne og organisationer som vores.

Forbudstraktaten TPNW har været hovedfokus, og vi har skrevet til Folketinget, dagspressen og Ugeskriftet samt talt i forbindelse med Hiroshimadagsarrangementer i København og Århus.

Vi er medforslagsstiller til et borgerforslag om at Danmark skal underskrive og ratificere forbudstraktaten. Opnås der tilslutning fra 50000 danskere til dette inden 20/1 2021, skal forslaget behandles af Folketinget, men hidtil har færre end 1.000 støttet det. Vi undersøger mulighederne for at få landets byråd til at tilslutte sig ICAN's Cities Appeal, hvor lokalsamfund henvender sig til regeringen med appel om at tilslutte sig traktaten.

I år har vi også arbejdet for at få vores pensionskasse til at afvikle de sidste investeringer i virksomheder, der på forskellig vis beskæftiger sig med atomvåben. På grund af coronaen var der ikke mulighed for en reel debat af forslaget på pensionskassens generalforsamling, men på trods af bestyrelsens benspænd i form af afstemning pr fuldmagt opnåede vores forslag dog en hel del stemmer. Vi regner med at genfremsætte forslaget næste år.

Det forløbne år har som bekendt været domineret af coronapandemien, så den planlagte IPPNW-kongres i Kenya blev aflyst, mens et par europæiske og nordiske møder er blevet afviklet virtuelt.

Medlemmerne får fortsat tilsendt vores svenske søsterforenings flotte blad; vi overvejer at gøre det muligt at sende det digitalt til de medlemmer, der ønsker det.

Vi kunne godt trænge til flere yngre, friske kræfter til at supplere vores medlemsskare, der ligger omkring 70. Der er desværre rigeligt at gøre, før vi kommer i mål med vores indsats.

Formand Klaus Arnung

ÅRSMØDEREFERAT 17. OKTOBER 2020

Formandens beretning blev godkendt. Se diskussion under pkt. 8 "Opgaver".

Regnskab, budget og forslag om kontingent: Forelagt mundtligt, da oprydningssarbejdet ikke er fuldendt. Antallet af kontingentbetalende falder med 10-20/år, og er p.t. 69. Foreningens formue andrager godt 32.000 kr. Årligt kontingent på 300 kr, fastholdes, dog 100 kr for studenter.

Valg: Klaus genvalgt som formand. Koordinationsudvalg: De tilstedeværende. Revisor: Bent Pedersen genvalgt.

Opgaver: Forbudstraktaten (TPNW). Hvis ikke Danmark ratificerer, vil det sætte Danmark i dårligt lys, hvis ikke ånden følges. Sagen har ringe bevågenhed i pressen, da det ikke er konfliktstof: Alle er enige om at atomvåben bør forbydes, derfor er der ingen debat, – og ingen beslutninger tages. 56 erfarne udenrigspolitikere har skrevet et stærkt brev om, at argumenterne for NATO's atomvåbenstrategi er svage. Kampagnen Forbyd atomvåben (<http://www.atomvaabenforbud.nu/>) vil gerne genudgive ICAN-hæftet "Katastrofale humanitære konsekvenser". Klaus kontakter kampagnen med tilsagn om støtte, inkl. et beløb på i alt 11.000.

Vi ser ingen grund til igen at henvende os til udenrigspolitisk udvalg men må drøfte strategien, når 50 lande har ratificeret traktaten (medmindre DK vil være iblandt).

ICAN's Cities Appeal: Nogle kommuner har indvendt at da emnet er udenrigspolitisk, er det ikke en kommunal opgave. Vi opfordrer til at man gennem lokale læserbreve prøver at få den enkelte kommunalpolitiker til at rejse sagen i byrådet.

Lægernes Pensionskasse uden atomvåben-engagement: Da pensionskassen generalforsamlingen foregik virtuelt, fik vi ikke den debat, vi havde ønsket. Alligevel støttede en uventet stort antal vores forslag. Pensionskassens bestyrelses argument om ikke at være mere vidtgående end regeringen bør næste år imødegås.

Hjemmesiden: SLMK's medlemsblad, hvorigennem DLMK meddeler sig, bør nemt kunne tilgås på DLMK's hjemmeside.

Ny medlemmer: Den atomare trussel negligeres af ungdommen. Vi vil drøfte hvordan indlæg kan optages i de fire fakulteters medicinske studenterblade.

Ref.: Sverre Barfod, 21/10 2020

Detta har hänt

"KÄRNVAPENAVTALET MÅSTE UNDERTECKNAS AV SVERIGE"

I en debattartikel i Upsala Nya Tidning skriver Svenska Läkare mot Kärnvapens vetenskapliga råd om åtta skäl till varför Sverige snarast måste ansluta sig till FN:s kärnvapenförbud som trädde i kraft i januari.

Bland annat skriver de om det allvarliga världsläget och allt mer pressande kärnvapenhotet. Flera viktiga nedrustningsavtal har övergivits och domedagsklockan, som visar hur nära världen är ett kärnvapenkrig, står nu på bara 100 sekunder före midnatt. Dessutom vill en stor majoritet av svenskarna att Sverige ska underteckna avtalet.

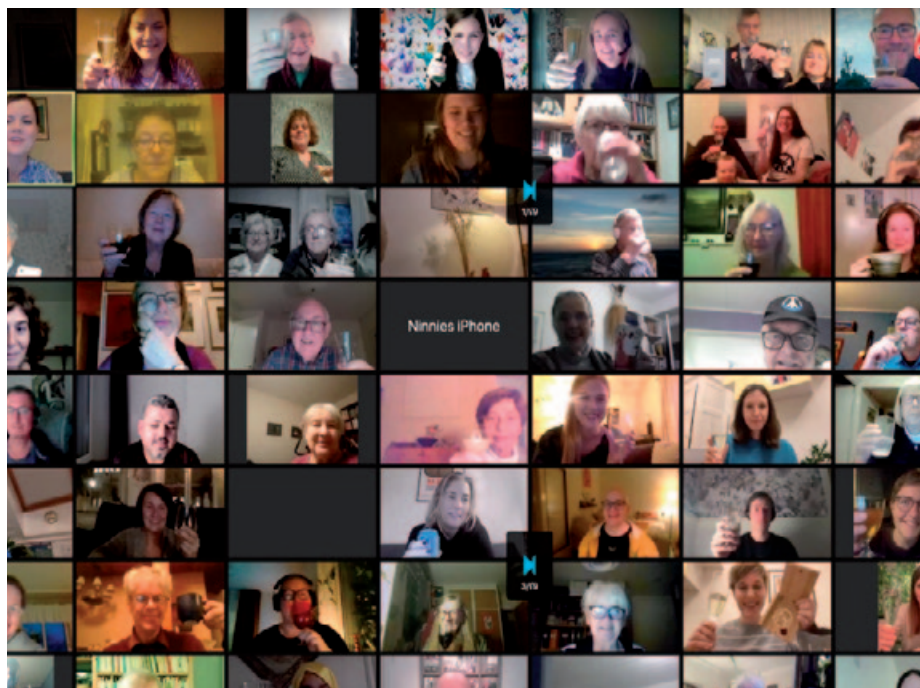
Deras slutsats är att inget hindrar att Sverige ansluter sig till förbudet – valet handlar snarare om att antingen utrotar vi kärnvapnen eller så utrotar de oss.

Läs mer på www.unt.se

DEBATT OM CENTERPARTIETS NATO-OPTION

12 december 2020 debatterade riksdagen den säkerhetspolitiska inriktningen med anledning av betänkandet från det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet. Kenneth G Forslund (S) debatterade med Kerstin Lundgren (C) om Centerpartiets Nato-option och hur det relaterade till Centerpartiets uttalanden om att det inte ska innebära kärnvapen på svensk mark, om det gäller även om de andra partierna inte avser driva den linjen. Många bollar fram och tillbaka men inga tydliga besked från något håll.

Läs mer på: <https://data.riksdagen.se/fil/F7666A70-4E95-43A3-99A5-9863D7780A3F>

DIGITALT KALAS FÖR ATT FIRA KÄRNVAPENFÖRBUDET

Den 22 januari, dagen då kärnvapenförbudet trädde i kraft, ordnade vi tillsammans med flera andra fredsorganisationer ett gemensamt firande för aktivister över hela Sverige för att uppmärksamma att vi äntligen nått denna milstolpe i arbetet för kärnvapennedrustning.

Mer än 140 aktivister deltog och lyssnade till en rad tal från representanter för SLMK, IKFF, Svenska Freds, Greenpeace, ACT Svenska Kyrkan, Kristna Freds och Svenska FN-förbundet, som hyllade alla som bidragit i kampen mot kärnvapen genom åren och gjorde nedslag i arbetet fram till denna historiska dag.

Setsuko Thurlow, som överlevde bombningen av Hiroshima och ägnat sitt liv åt att arbeta för att förbjuda och eliminera kärnvapen, skickade en videohälsning. Äntligen är den speciella dag här när kärnvapenkonventionen blir verklighet, inledde hon, men påminde om att detta bara är början och att vi nu måste vara beredda att fortsätta vårt hårda arbete för att till slut lyckas eliminera kärnvapnen. Hon mindes sitt besök i Stockholm för ett par år sedan då hon bland annat träffade Stefan Löfven, och hoppades att Sverige en dag kommer att ansluta till kärnvapenkonventionen.

▲ 140 deltagare firade på vårt digitala kalas att kärnvapen äntligen är förbjudna.

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN STÄLLER EN FRÅGA UNDER FOLK OCH FÖRSVAR

Under Folk och Försvars digitala rikskonferens 11-12 januari ställde moderatorn Eva Hamilton en fråga inskickad av Svenska Läkare mot Kärnvapen om Sveriges gräns för vad man kan acceptera som en lyckad översynskonferens av icke-spridningsavtalet till utrikesminister Ann Linde (S). Istället för att svara på frågan menade hon att regeringen har en helt annan approach än att bestämma utfall i förväg. Hon berättade om Stockholmsinitiativet och uttryckte att Svenska Läkare från [sic] Kärnvapen borde arbeta för att fler länder ansluter sig till initiativet. Enligt mailkorrespondens med UD:s nedrustningsenhet efteråt framkom det att vad ministern menade var att stöd för de 22 punkter som Stockholmsinitiativet driver är önskvärt, inte fler länder som ansluter sig till initiativet. Frågan kvarstår vad Sverige menar att kärnvapenstaterna måste lova och prestera innan man konstaterar att NPT inte kan driva nedrustningsfrågan vidare just nu utan att andra alternativ bör utvärderas.

WEBINAR OM KÄRNVAPENFÖRBUDET MED INTERNATIONELLA RÖDA KORSKOMMITTÉN

I december gästade Magnus Løvold, policyrådgivare på Internationella Röda Korskommittén (ICRC), ett webinar om ikraftträdandet av kärnvapenförbudet. Bland annat fick deltagarna höra om vad det mer konkret innebär enligt internationell humanitär rätt. Konventionen är från den 22 januari bindande internationell lag för de 50 stater som ratificerat den, vilket betyder att alla kärnvapenrelaterade aktiviteter förbjuds. Men den ställer även krav på att länderna ger stöd till de som drabbas i händelse av en kärnvapendetonation.

Løvold emotsade också kritik som finns gentemot kärnvapenkonventionen, som menar att förbudet undergräver icke-spridningsavtalet NPT, och lade fast att konventionen kompletterar NPT – det är trots allt det första internationella avtalet som de facto förbjuder kärnvapen och deras användande, vilket saknas i NPT.

INGA SVAR FRÅN LINDE I DEBATT OM KÄRNVAPENKONVENTIONEN

Riksdagsledamoten Håkan Svenneling (V) skrev en interpellation till utrikesminister Ann Linde (S) i december 2020. 12 januari 2021 debatterade de båda interpellationen som berörde FN:s konvention om förbud mot kärnvapen, hur utrikesministern avser verka för en tydligare definition av kärnvapen, vilka resurser som avsätts för att följa konventionen och vad regeringen har för plan för det svenska deltagande under kommande statspartsmöten. Lindes svar behandlade egentligen inte frågan utan beskrev snarare kontexten och Svennelings fråga. I den följande debatten behandlades även frågor om Stockholmsinitiativet, NPT och så vidare, men något egentligt svar på någon av Svennelings frågor kom inte.

Läs mer på: https://riksdagen.se/sv/webb-tv/video/interpellation/konvention-om-forbud-mot-karnvapen_H810250

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPENS ÅRSMÖTE 23-24/1

I samband med vårt årsmöte den 23-24 januari valdes vår nuvarande styrelseordförande Åsa Lindström, akutläkare, om på ytterligare ett år. Grattis! David Victorin, vice ordförande, sitter även han kvar under 2021. Styrelsen fick två nya medlemmar, är Vendela Englund Burnett och Erik Wareborn. Ny suppleant är Karin Svensson.

VARFÖR VAR LMK NR 161 INPLASTAD?

Uppmärksamma läsare noterade kanske att förra numret av LMK, nummer 161, var inplastat. Normalt sett plastas tidningen av miljöskäl aldrig in, men nu valde vi att göra ett undantag med anledning av den broschyr som följde med numret. Vi kompenserar varje år vår klimatpåverkan genom att plantera träd via VI-skogen.

TACK FÖR OKÄND STORGÅVA!

Vi vill rikta ett varmt tack till dig, okända givare, som till jul skänkte generösa 30 000 i gåva! Dessvärre hittar vi ingen avsändare och kan därför inte tacka dig personligen. Din, och alla andra givares gåvor, betyder att vi kan fortsätta vara en stark humanitär röst för kärnvapennedrustning.

Lär dig mer om kärnvapen!

STUDIECIRKEL

VAR MED I SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPENS STUDIECIRKEL!

Nu startar vi en studiecirkel online för dig som tillsammans med andra vill ta vägen via populärkulturen för att lära dig mer om kärnvapen! Tillsammans väljer ni vad ni vill läsa eller se, från deckare till grävande journalistik om amerikansk kärnvapenstrategi, eller varför inte en spelfilm, dokumentär eller podd?

Är du nyfiken på att vara med?

Anmäl ditt intresse till Clara Brune, clara.brune@slmk.org.

Studiecirkeln sker digitalt via Zoom och ingen förkunskap krävs. Välkommen!

FÖRELÄSNINGAR

BOKA OSS SOM FÖRELÄSARE!

Vill du att vi ska föreläsa om kärnvapen och deras medicinska konsekvenser för din arbetsplats, förening eller där du studerar?

Boka in oss genom att skicka ett mail till michaela.deverdier@slmk.org! Vi föreläser gärna både digitalt som på plats, när situationen tillåter.

RADIO

KIM JONG-UN I P3

Hör berättelsen om den skoningslösa diktatorn som sätter världspolitiken i gungning med sina kärnvapen och sin oklara agenda. Lyssna på Kim Jong-Un – Kärnvapen, mord och basket i P3 ID på www.sr.se.

INTERNATIONELL UTBLICK

▲ Många av de länder som bryter mot kärnvapenkonventionen ligger i Europa, visar årets Nuclear Weapons Ban Monitor.

NUCLEAR WEAPONS BAN MONITOR 2020

42 av världens länder bryter mot FN:s kärnvapenkonvention genom sin lagstiftning och sitt agerande, och hela 27 av de länderna ligger i Europa. Det visar den nyligen släppta rapporten Nuclear Weapons Ban Monitor 2020, som varje år mäter vilka framsteg som görs mot en värld utan kärnvapen genom att utvärdera hur väl världens länder lever upp till FN:s kärnvapenkonvention. För de flesta av världens länder, däribland Sverige, finns dock inga hinder för att de genast skulle kunna ansluta sig till kärnvapenkonventionen då de redan uppfyller den.

Läs mer på www.banmonitor.org

USA:S FÖRE DETTA FÖRSVARSMINISTER VISAR STÖD FÖR KÄRNVAPENFÖRBUDET

Det är dags att på allvar röra sig mot ett avskaffande av kärnvapen, skriver William J Perry, som var försvarsminister i Clinton-administrationen, i en krönika i The Bulletin. Hans misstro mot kärnvapen och deras avskräckande effekt har vuxit fram alltsedan han som 18-åring, strax efter det att atombomberna fallit över Hiroshima

och Nagasaki, skickades till Japan för att tjänstgöra i andra världskriget och under ockupationen av Japan, där fasorna fick krig att förlora sin glans för honom. Han drog slutsatsen att kärnvapen endast borde existera som medel för avskräckning.

Senare, när han arbetade inom USA:s försvar – däribland under Kubakrisen – fick han på nära håll uppleva risken för att ett kärnvapenkrig skulle utlösas. Dessa erfarenheter ledde honom till att med en allt starkare röst förespråka och arbeta för nedrustning.

2020 utkom han med boken, "The Button: The New Nuclear Arms Race and Presidential Power from Truman to Trump", som beskriver USA:s kärnvapenhistoria med skrämmande ordalag och starkt kritiserar att någon människa ska inneha makten att avfyras kärnvapen.

Läs mer på www.thebulletin.org

NATO UTTALAR SIG OM KÄRNVAPENKONVENTIONEN

I ett uttalande uttrycker Nato sitt motstånd mot kärnvapenkonventionen, som de menar inte återspeglar den allt

svårare internationella säkerhetsmiljön och står i strid med icke-spridningsfördraget, NPT. NPT är enligt Nato den enda trovärdiga vägen till kärnvapennedrustning, medan de anser att kärnvapenkonventionen "inte /kommer/ att leda till att ett enda kärnvapen elimineras". Samtidigt understryker de att Nato kommer att förbli en kärnvapenallians så länge kärnvapen finns.

Läs mer på www.nato.int

USA:S KÄRNVAPENMYNDIGHET UTSATT FÖR CYBERATTACK

Den amerikanska myndigheten som ansvarar för USA:s kärnvapen, tillsammans med ett antal andra myndigheter och departement, hackades i december i en stor cyberattack. Enligt säkerhetsexperten tros ryska hackare ligga bakom attackerna. En utredning av attacken mot kärnvapenmyndigheten visar att hackarna inte lyckades ta sig in i försvarssystem som är kritiska för USA:s kärnvapen. Men händelsen talar ändå sitt tydliga språk – vad som helst kan utlösa en kärnvapenattack och det enda sättet att förhindra det är att eliminera alla kärnvapen.

Läs mer på www.politico.com och www.time.com

FN:S FÖRSTA UTSKOTT VÄLKOMNAR KÄRNVAPENFÖRBUDET

FN:s medlemsländer fortsätter att visa sitt starka stöd för kärnvapenförbudet. En stor majoritet, 118 länder, röstade i FN:s första utskott för att godkänna en resolution som välkomnar förbudet. Samtidigt uppmanade många länder som redan anslutit sig till kärnvapenkonventionen fler att gå med, och flera uttryckte sin avsikt att göra det inom en snar framtid.

Läs mer på www.icanw.org

NEDRUSTNINGSAVTALET NYA START FÖRLÄNGS

I januari kom beskedet att nyttillträdde president Biden kommit överens med Ryssland om att förlänga Nya START, ett bilateralt avtal mellan USA och Ryssland från 2010 som begränsar antalet strategiska kärnvapen som de båda staterna får inneha. Avtalet riskerade att löpa ut den femte februari, efter det att Trumpadministrationen undrlåtit sig att verka för en förlängning och istället inlett fruktlösa ansträngningar att få med Kina i avtalet.

Att president Biden prioriterar att få Nya START på plats är ett positivt tecken inför översynskonferensen av icke-spridningsavtalet som väntas äga rum i augusti i år. Samtidigt är Nya START inte mycket mer än en förlängning av status quo och endast effektivt i att hindra att bakslag för nedrustning sker som vi inte får låta oss nöjas med.

JOHN LE CARRÉ HAR GÅTT BORT

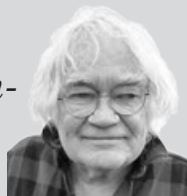
I december nåddes vi av den tråkiga nyheten om författaren John Le Carrés bortgång, vars författarskap skildrade spionage under kalla kriget. I början av 2020 tog han emot Olof Palme-priset och i sitt tacktal på plats i Stockholm pratade han bland annat om Olof Palmes kamp för kärnvapenedrustning och nämnde att Sveriges regering inte skrivit under FN:s kärnvapenkonvention.

HOTEN MOT MÄNSKLIGHETEN

"Vi har slutat tänka på kärnvapnen"

Av Inge Axelsson

Barnläkare, professor emeritus i medicinsk vetenskap

På Dagens Nyheters ledarsida skrev Mattias Svensson två dagar efter Hiroshimadagen 2020: "När jag tänker tillbaka inser jag att några omdiskuterade faror, som befolkningsexplosionen och den oundvikliga massvälten, visar sig ha varit ogrundade. Andra har vi åtgärdat i tid, som uttunnningen av ozonlagret. Ytterligare andra, som kärnvapenhotet, finns kvar. Vi tycker bara ha slutat att tänka på det." Just det: vi har slutat tänka på kärnvapnen. Hur ska vi få folket att arbeta för att eliminera dem innan de orsakar en global katastrof?

Beatrice Fihn, en göteborgska som sitter i Geneve och basar över ICAN (The International Campaign to Abolish Nuclear Weapons), intervjuades i november av *Bulletin of the Atomic Scientists*. Hon påpekade att det bör vara lättare att stoppa kärnvapnen, som ägs av bara nio länder, än att stoppa klimatkrisen som orsakas av en mängd länder. Forskare har i decennier varnat för kommande klimatkrig, pandemier och kärnvapenkrig men media och beslutsfattare har slagit dövörat till. Först när klimatkrisen blivit övertydlig och sjukhusen fyllts med pandemioffer har media och politiker vaknat – fast fortfarande är åtgärder mot klimatkrisen helt otillräckliga.

Kärnvapnen har ingen lång varningstid: från avfyring av en missil till dess explosion över målet är det bara minuter eller någon timme. Vi har varit efterkloda efter pandemin och insett att vi inte var beredda trots att forskare förutsåg den.

När det gäller kärnvapnen är det för sent att vara efterkloda; vi måste vara förkloda – vi måste eliminera kärnvapnen innan de eliminerar oss.

Beatrice Fihn påpekar att av de tio länderna med störst befolkning är fem kärnvapenländer medan de andra fem alla har undertecknat FN:s kärnvapenförbud och tre har också ratificerat det. Det är ett utmärkt argument mot dem som säger att det bara är ointressanta småstater som intresserat sig för förbudet mot kärnvapen.

Hur kan vi få media, politiker och unga gräsrotter att arbeta för att kärnvapnen elimineras? Problemet är att vi undviker att förbereda oss för faror som vi inte ser.

De 10 mest folkrika länderna och deras förhållande till kärnvapenförbudet (the Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons, TPNW).

Land	Ansluten till TPNW?
Kina	Nej (P5*)
Indien	Nej (kärnvapenland)
USA	Nej (P5*)
Indonesien	Har undertecknat men inte ratificerat TPNW
Pakistan	Nej (kärnvapenland)
Brasilien	Har undertecknat men inte ratificerat TPNW
Nigeria	Ja
Bangladesh	Ja
Ryssland	Nej (P5*)
Mexiko	Ja

*P5 är de 5 kärnvapenländer som är permanenta medlemmar av FN:s säkerhetsråd.

I en annan intervju i *the Bulletin* säger fredsforskare Jeffrey Lewis att "en pandemi är en sorts kärnvapenkrig i slow motion. Att förhindra ett kärnvapenkrig och att hantera en pandemi kräver samma begreppsapparat." Kanske en tveksam liknelse men vi kan lära av pandemin att vi måste arbeta nu för att nedrusta kärnvapnen, inte sedan, någon gång i framtiden. Vi måste samtidigt arbeta mot pandemin, klimatkrisen och kärnvapnen. Men hur?! ❖

Källor:

Krzyzaniak J. "How the coronavirus outbreak is like a nuclear attack: An interview with Jeffrey Lewis." *Bulletin of the Atomic Scientists*, March 20, 2020.

Mecklin J. "Beatrice Fihn: How to implement the nuclear weapons ban treaty." *Bulletin of the Atomic Scientists*, December 7, 2020.

ORGANISATIONER MOT KÄRNVAPEN

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN – SLMK

Vi är den svenska sektionen av International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) som är en bred internationell organisation med 150 000 medlemmar, som har en kärnvapenfri värld som gemensamt mål. I Sverige är vi idag nästan 2 500 läkare och medicinstudenter som är medlemmar. Dessutom har vi associerade medlemmar från yrkesgrupper som liksom läkare vill värna liv och hälsa, nämligen tandläkare, forskare, ingenjörer, sjuksköterskor, sjukgymnaster och biomedicinska analytiker.

Både Svenska Läkare mot Kärnvapen och IPPNW är politiskt och religiöst obundna organisationer med målet att avskaffa kärnvapnen genom att sprida saklig information om vapnens medicinska effekter.

Som medlem får du tidningen Läkare mot Kärnvapen 4 gånger/år. Det är den enda svenska tidskriften om kärnvapen.

Vårt arbete finansieras till ca 60% av medlemsavgifter. Utan detta stöd skulle vi inte kunna agera så självständigt och vetenskapligt trovärdigt som vi gör idag. En stark röst för de humanitära och medicinska nedrustningsargumenten är nödvändig i dagens kärnvapendebatt. Vi är den rösten, tack vare en engagerad läkarkår. Medlemsavgiften är 290 kr/år för läkare och 200 kr/år för associerade medlemmar. Alla studenter betalar 100 kr/år. Bankgiro 901-0901.

Du hittar oss på webben: www.slmk.org eller facebook.com/SLMK.1981

Som associerad medlem deltar du i verksamheten och har samma förmåner som ordinarie medlemmar, med den enda skillnaden att du inte kan inneha en styrelsepost.

INTERNATIONELL KAMPANJ FÖR ETT KÄRNVAPENFÖRBUD

I Sverige medverkar sexton stora freds- och miljöorganisationer i ICAN som drivs av initiativtagaren Svenska Läkare mot Kärnvapen.

www.icanw.org | facebook.com/icanw.org | [Twitter @nuclearban](https://twitter.com/nuclearban)

DANSKE LÆGER MOD KERNEVÅBEN - DLMK

c/0 Povl Revsbech, Langdalsvej 40, 8220 Brabrand, Danmark

Bestyrelsen består af:

Klaus Arnung (formand), Kæmpehøjvej 3, 2950 Vedbæk, tlf 21657087, k.arnung@dadlnet.dk

Povl Revsbech (sekretær og kasserer), Langdalsvej 40, 8220 Brabrand, tlf 23801580, povl.revsbech@gmail.com

Alexandra Schou (international councillor), tlf 27218115, alixschou@hotmail.com

Sverre Barfod, s.barfod@dadlnet.dk

Gunner Christian Nielsen, gunner.nielsen@dadlnet.dk

Sarah Byberg, sabyberg@g.mail.com

Kim Birkedal, kimbir@g.mail.com

Bent Petersen er kasserer

Hjemmeside : danskelaegermodkernevaaben.dk

KANSLI

Generalsekreterare

Josefin Lind
073-803 05 07
josefin.lind@slmk.org

Projektledare kommunikation/ organisationsutveckling

Michaela de Verdier
076-017 38 69
michaela.deverdier@slmk.org

Ekonomi- och medlemsansvarig

Jane Földes
08-400 204 83
jane.foldes@slmk.org
medlem@slmk.org

Svenska Läkare mot Kärnvapen
Norrullsgatan 45
113 45 Stockholm

Kassör

Klas Lundius
Svenska Läkare mot Kärnvapen
Håkantorsmölla
281 91 Perstorp
klas.lundius@slmk.org

Bli medlem!

Genom att bli medlem visar du ditt stöd för arbetet och stärker den humanitära rösten i kärnvapendebatten. Sätt in medlemsavgiften på BankGiro 901-0901 eller Swisha till 1239010901 och mejla till medlem@slmk.org.

Läkare: 290 kr / år
Läkarstuderande: 100 kr / år
Associerad medlem 200 kr / år
Associerad student 100 kr / år

Har du frågor om ditt medlemskap eller vill göra en adressändring? Skicka ett mejl till medlem@slmk.org.

Du hittar oss på webben:
www.slmk.org
facebook.com/SLMK.1981
Instagram: [@lakaremotkarnvapen](https://www.instagram.com/lakaremotkarnvapen)
Twitter: [@IPPNWSweden](https://twitter.com/IPPNWSweden)

FÅR DU DINA PÅMINNELSER VIA E-POST?

Allt fler av våra medlemmar
får sina påminnelser om
medlemsavgift via e-post. Det
kan vara lätt att missa i e-post-
flödet – så håll extra utkik!

SÅ BETALAR DU DIN MEDLEMSAVGIFT FÖR 2021:

Medlemsavgift:

Läkare 290 kr/år

Associerad medlem 200 kr/år

Student 100 kr/år

Bankgiro: 901-0901

Swish: 123 901 0901

Märk inbetalningen med ditt
namn eller medlemsnummer.

Tack för att du fortsätter
att bidra till en kärnvapen-
fri värld!

SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN

Avsändare:
Svenska Läkare mot Kärnvapen
Norrullsgatan 45
113 45 Stockholm
Sweden

HJÄLP OSS BLI FLER MEDLEMMAR

VÄRVA

EN KOLLEGA!

Idag är Svenska Läkare mot Kärnvapen en 2 500 medlemmar stark rörelse – men nu behöver vi bli ännu fler, och vi behöver din hjälp.

Värva en kollega eller kurskompis, så är du med och ser till att vi kan fortsätta sätta press och vara en tydlig humanitär röst för nedrustning!

Vi skickar gärna broschyrer, tidningar och annat material till din hjälp – hör bara av dig till michaela.deverdier@slmk.org.

slmk.org/bli-medlem

SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN

